

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001¹

door Leen Charles² & Marie Christine Laleman³ & Valérie Meillander⁴

Inhoud

Inventarissen, archiefbeschrijvingen, repertoria, bibliografieën

1704. BOURGEOIS J., P. CROMBE & J. SEMEY, *Prospection archéologique aérienne en Belgique occidentale: résultats et perspectives*, in BREDET B. (dir.), *Archéologie aérienne. Hommage à Roger Agache. Actes du colloque international, Anciens du 15 au 18 octobre 1992*, (*Revue archéologique de Picardie*, numéro spécial 17), Anciens, 1999, p. 123-139. Over het inventariseren van archeologische sporen op basis van luchtfotografische opnamen, met toelichtingen over de resultaten van onderzoek aan de Universiteit Gent. Met verwijzingen naar Gent en de regio.

1705. BRACKE N., *Bronnen voor de industriële geschiedenis. Gids voor Oost-Vlaanderen (1750-1945)*, Gent, 2000, 424 blz. Handleiding voor de studie van het industriële verleden. Niet alleen de katoenhoofdstad Gent, maar ook het ontstaan en de fabrieksnijverheid in de rest van de provincie komen aan bod. De handleiding bestaat uit een kritisch overzicht van de bronnen, een bibliografie en een adressenlijst van archieven, musea en lokale verenigingen.

1706. CHARLES L. & M.C. LALEMAN, *Bibliografie van de Geschiedenis van Gent 1999-2000*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2000), nr. LIV, p.193-237.

1707. DAUCHY S., *Les appels flamands au Parlement de Paris. Regestes des dossiers de procès reconstitués d'après les registres du Parlement et les sources conservées dans les dépôts d'archives de Belgique et du Nord de la*

¹ Deze bibliografie werd afgesloten per 31/8/2001. Ten einde een zo groot mogelijke volledigheid van de bijdragen te kunnen verwezenlijken, roepen we graag de auteurs op overdrukjes van hun werk te bezorgen aan het Stadsarchief, Abrahamstraat 13, 9000 Gent. Deze bijdragen worden dan in de bibliotheek van het Stadsarchief opgenomen.

² Stadsarchivaris a.i. Abrahamstraat 13, 9000 Gent, 09/225.32.53 fax. 09/233.11.58 e-mail stadsarchief@gent.be

³ Adviseur Stadsarcheoloog, Hof van Ryhove, Onderstraat 20, 9000 Gent, 09/266.57.60 fax. 09/223.99.19 e-mail stadsarcheologie@gent.be

⁴ Historicus, Stadsarchief, Abrahamstraat 13, 9000 Gent, 09/225.32.53 fax. 09/223.11.58 e-mail stadsarchief@gent.be

France, Bruxelles, 1998, 568 blz. Publicatie van de *Commission royale pour la publication des anciennes lois et ordonnances de Belgique*, waardoor een reeks gerechtelijke bronnen toegankelijk wordt gemaakt voor historisch onderzoek. Illustratief voor verschillende aspecten uit het publiek en het privaatsrecht. Het gaat om de processen gevoerd voor het Parlement van Parijs ten gevolge van een beroep tegen de uitspraak van Vlaamse rechtbanken. Bronnenmateriaal werd verzameld in het archief van deze opperste rechtbank en in de archieven van de verschillende Vlaamse instellingen uit de Middeleeuwen. Veel Gentse dossiers. Uitgebreide thematische index evenals personen- en plaatsnamenindex.

1708. DE LEU G., *De Pramingen (Reeks 335)*, in *@rchieflink*, 1 (2001), nr. 2, p. 7.

1709. DE MAEGD C., *Rafeldraden voor erfgoedzorg: de familiearchieven*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 91-95.

1710. DEROLEZ A.(ed.), *Corpus Catalogorum Belgii. The medieval booklists of the Southern Low Countries. Volume III. Counts of Flanders-Provinces of East Flanders, Antwerp and Limburg*, Brussels, 1999, 328 blz. Dit overzicht bevat de documenten die gerelateerd worden aan de middeleeuwse bibliotheken uit de huidige provincies Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg, evenals de lijsten die verwijzen naar het boekenbezit van de graven van Vlaanderen. Het zijn vooral getuigenissen van het intellectuele en het spirituele leven van de steden Antwerpen, Mechelen, Tongeren en Gent, dat gekenmerkt wordt door grote boekenverzamelingen in de vrouwenkloosters. Voor Gent komen achtereenvolgend aan bod het begijnhof van Onze-Lieve-Vrouw ter Hooie, het klooster van de rijke klaren, het klooster van de dominicanen, de Sint-Baafsabdij, de Sint-Janskerk, het Sint-Janshospitaal, de Sint-Jacobskerk, de Sint-Pietersabdij en een aantal private personen zoals Louis de Beere, Willekine en Merkine van den Pitte, Reinkin Elyaes, Jan Wasselins, Philip Wielant en Nicholas Middeleeren.

1711. DE SMET S., *Het archief van de burgerlijke rechtspraak van de schepenen van de keure*, in *@rchieflink*, 1, (2001), nr. 4, p. 6-7. Doorlichting van een veertig reeksen kernarchief bewaard in het Gentse Stadsarchief. Geïllustreerd.

1712. DE SMEDT R. (dir.), *Les chevaliers de l'Ordre de la Toison d'or au XVe siècle. Notices bio-bibliographiques publiées sous la direction de Raphaël de Smedt*, bijdrage in de reeks *Kieler Werkstücke. Reihe D: Beiträge zur europäischen Geschichte des späten Mittelalters*, Band 3, Frankfurt am Main, e.a., 2000, 274 blz.

Biografische en bibliografische notities van de 109 ridders van de Orde van

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

het Gulden Vlies in de 15de eeuw. In de inleiding analyseert Jacques Paviot het ontstaan, de statuten en de werking van deze supranationale instelling, die fungeerde als politiek instrument van de vorst en waarvan de ridders gekozen werden uit een Europese elite. Van p. 95 tot en met p. 108 worden de participanten aan het zevende kapittel besproken dat gehouden werd te Gent op 12 december 1445.

1713. D'HONDT B., *Belgische geschiedenis en het Liberaal Archief, in Vlaamse Stam*, 37, (2001), nr. 3-4, p.108-113. Beschrijving van de samenstelling en historisch overzicht van het Liberaal Archief, evenals een overzicht van de publicaties.

1714. TAYMANS H., *Oude Koninklijke Gilde Sint-Rochus. Inventaris en historische achtergrond van de negentiende-eeuwse prijsmedailles van de gilde*, Gent, 2000, (geen paginavermelding). Geïllustreerd.

1715. VERMANDERE M., *AMSAB-instituut voor sociale geschiedenis, in Vlaamse Stam*, 37, (2001), nr. 3-4, p. 97-102. Historisch overzicht en korte beschrijving van de werking van het AMSAB: het onafhankelijk wetenschappelijk archief, documentatie- en onderzoekscentrum van alle linkse bewegingen.

1716. VRIELINCK S., *De territoriale indeling van België (1795-1963). Bestuursgeografisch en statistisch repertorium van de gemeenten en de supra-communale eenheden (administratief en gerechtelijk). Met de officiële uitslagen van de volkstellingen*, Leuven, 2000, 3 delen, 2106 blz. Werkinstrument voor wie bezig is met bestuur, gerecht en geschiedenis. Het repertorium kwam tot stand in het kader van het onderzoeksproject *Kwantitatieve Databank van de Belgische Gemeenten*, dat de ontwikkeling beoogde van een geautomatiseerd informatiesysteem voor de ontsluiting van de gemeentelijke statistieken uit de 19de en de 20ste eeuw. Voor het welslagen van dit project was de inventarisatie van de territoriale ontwikkeling onontbeerlijk.

1717. WUYTS E., *Wereldtentoonstelling Gent 1913 in metaal vereeuwigd*, Gent, 2000, 250 blz. Licentiaatsverhandeling uitgegeven door *Numismatica Gandavensis* over de medailleproductie tijdens de Wereldtentoonstelling van 1913 in Gent. Niet alleen worden de medailles en aanverwante numismatische objecten geïnventariseerd en beschreven, de auteur poogt ze ook in een ruimere historische context te plaatsen. De omvangrijke productie wordt gesitueerd binnen de evolutie van deze kunstak en er wordt nagegaan wat de betekenis ervan is geweest voor de Belgische medailleurs. Biografische nota's, identificatiegegevens van de medailleurs en medaille-ateliers en bibliografie. Geïllustreerd

Archeologische kronieken

1718. BAUTERS L., P. PYPE & G. VERMEIREN, *Het archeologisch patrimonium, in Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1999*, Gent, 2000, p. 49-56. Enkele recente evoluties in de archeologie, vooral op het vlak van opgravingstechnieken waarbij nu veel meer dan vroeger met kranen wordt gewerkt. Vanaf augustus 1999 werd in de stad Gent voor het eerst gebruik gemaakt van projectarcheologie op de site van de Oude Vismijn. Geïllustreerd.

1719. BEYAERT M., *Verslag van de werkzaamheden aan Dulle Griet bombarde (Gent) (O.Vl.)*, in *Archaeologia Mediaevalis* 24, Namur, 2001, p. 78.

1720. BLAISING J.M., L. CLEMENS, S. DEMETER, J. DE MEULEMEESTER, A DE POORTER, J. HENDRIKS, M.C. LALEMAN, A MATTHYS, C. BIS-WORTH, N. VERBRUGGHE & G. VERMEIREN (eds), *Archaeologia Mediaevalis* 24, Namur, 2001, 154 blz. Overzicht van de archeologische projecten met betrekking tot de Middeleeuwen en de Moderne tijden in België en de aangrenzende landstreken over 2001, met verwijzingen naar Gent.

1721. ERVYNCK A, A. LENTACKER, L. MUYLAERT & W. VAN NEER, *Onderzoek van dierlijke resten uit middeleeuwse vindplaatsen*, in *Archaeologia Mediaevalis*, 24, Namur, 2001, p. 5-6. Met vermelding van het onderzoek van botmateriaal uit de opgravingen Nieuwe Beestenmarkt 1991.

1722. LALEMAN M.C. & G. STOOPS, *Het archeologisch onderzoek in Gent*, in *Archaeologia Mediaevalis* 24, Namur, 2001, p. 101-103. Met verwijzingen van onderzoek in het Gravensteen (Sint-Veerleplein), de Sint-Pietersabdij (Sint-Pietersplein) en het Prinsenhofareaal.

1723. VERMEIREN G., *Archeologisch vooronderzoek op de site Braunschool te Gent (O. Vl.)*, in *Archaeologia Mediaevalis* 24, Namur, 2001, p. 132. Over archeologisch onderzoek in het voormalige Jezuitenklooster aan de Voldersstraat.

1724. VERMEIREN G., *Het Caermersklooster. Onderzoek van de eerste pandhof*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1999*, Gent, 2000, p. 106-110. Verslag van het archeologisch-bouwhistorisch vooronderzoek van de middenvleugel, de Plotersgrachtvleugel en de reftervleugel van het Caermersklooster of voormalig klooster van de geschoeide karmelieten, voorafgaand aan het dossier voor de derde restauratiefase van het klooster. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

1725. VERMEIREN G., G. PYPE, M. DE CEUNINCK & K. VAN ISEGHM, *Archeologisch onderzoek van het bouwblok Korenlei-Drabstraat-Gruuthuusestraat te Gent (O.Vl.)*, in *Archaeologia Mediaevalis* 24, Namur, 2001, p. 135-136.

1726. *Vondstmeldingen*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 4, p. 45-56. Mededelingen van archeologische bevindingen en vondsten: bouwgeschiedenis van de refter in de Sint-Baafsabdij (Gandastraat), middeleeuwse huissporen (Gouvernementstraat), middeleeuwse fortificatiesporen (Gustaaf Callierlaan), stratigrafie en bouwsporen in de voormalige Handelsbeurs (Kouter), stratigrafie en bouwgeschiedenis van de Sint-Baafskathedraal (Maaseikstraat), 19de-eeuwse ijskelders (Sint-Pietersnieuwstraat), interieurinrichting en wandschildering uit 17de-19de eeuw (Sluizen), middeleeuwse huissporen (Veldstraat), voormiddeleeuwse sporen (Poortakkerstraat, Sint-Denijs-Westrem). Geïllustreerd.

Algemeen

1727. BALTHAZAR H., *Monumenten en archieven, verschillende dragers, één geheugen*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 7-13.

1728. BALTHAZAR H., *Verenigingsarchief, één vlag voor vele ladingen*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema. (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 115-120.

1729. BARBRY N., *Bemide peter, oom en moeijken*, in *Archieflink*, 1, (2001), nr. 1, p. 6, Analyse van de reeks *Familiepapieren* in het Stadsarchief van Gent, naar aanleiding van de vondst van een nieuwjaarsbrief uit 1708 in deze reeks.

1730. BOCKSTAEL P., *Archiefbeelden Gent. III. Het oosten en het zuiden*, Stroud, 2001, 128 blz. Het derde deel *Archiefbeelden Gent* brengt een aantal wijken rond het eigenlijke stadscentrum in beeld, zoals de Dampoort, Heirmis, Sint-Macharius, het Zuidkwartier, Sint-Pieters, de Heuvelpoort en de Stationswijk. Vooral het volksleven komt hier aan bod. Geïllustreerd.

1731. BUISMAN J., *Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen, deel 4: 1575-1675*, Franeker, 2000, 767 blz. Chronologisch overzicht van de weersgesteldheid en de gevolgen daarvan. In dit deel wordt een bewogen periode behandeld met onder meer de Tachtigjarige Oorlog, drie Engelse Zeeoorlogen, en het rampjaar 1672. Klimaat kan boeiende verklaringshypothesen bieden bij de bestudering van historische gebeurtenissen en processen.

De auteur benadrukt vooral de impact van het weer op het dagelijkse leven van Jan met de pet. Heel wat verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

1732. CAPITEYN A., *Gand, fille de l'eau*, in *Septentrion*, 30, (2001), nr. 1, p. 103-113. Beknopt historisch overzicht van de impact van Schelde en Leie op de geschiedenis van Gent. Geïllustreerd.

1733. CHARLES L., *Er zit cultuur in het archief*, in *Archieflink*, 1, (2001), nr. 2, p. 6. Over een aantal belangrijke schenkingen in het Stadsarchief, met name het archief van journalist en kunstcriticus Jos Murez, het archief van vzw Keizer Karel 1500-2000 van de Gentse Filharmonische Vereniging e.a.

1734. CHARLES L., *Op de drempel van het derde millenium: het jaar 2000 in het Stadsarchief*, in *@rchieflink*, 1 (2001), nr. 2, p. 4-5. Geïllustreerd.

1735. CHARLES L., *De groei van de stedelijke administratie*, in *Bibliotheek-en Archiefgids*, 76, (2000), nr. 5, p. 10-13. Rede uitgesproken bij de gelegenheid van de 11-juli-viering in het Gentse Stadhuis, handelend over de toekomst van het culturele erfgoed in onze archieven. De evolutie van de administratie wordt hier geschetst aan de hand van het Gentse voorbeeld.

1736. DANKAART M.J., *Oost-Vlaanderen tussen Leie en grens*, Ljubljana, 2000, 96 blz.. Met een korte bijdrage over Gent. Geïllustreerd met oude foto's uit het archief van het Gemeentekrediet.

1737. DEBERSAQUES L., R. DE HERDT & R. VIANE, *Schatten en archieven van de floralien*, Gent, 1999, 128 blz. Catalogus bij de gelijknamige tentoonstelling georganiseerd door de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde te Gent, in samenwerking met de Gentse universiteit. Sedert haar stichting in 1808 heeft deze maatschappij een belangrijke bijdrage geleverd tot het nationale culturele erfgoed in de vorm van het aanleggen van een omvangrijke bibliotheek gespecialiseerd in de wetenschappelijke literatuur over plantkunde. Het is de eerste maal dat deze waardevolle verzameling aan het publiek werd voorgesteld. Voorafgaand aan de eigenlijke catalogus, een introductie over de Gentse tuinbouw. Geïllustreerd.

1738. DE KEGEL A. & C. STEVENS (red.), *Cultureel Jaarboek 1999 Provincie Oost-Vlaanderen*, Gent, 2001, 182 blz. Overzicht van de bijdragen van de Provincie Oost-Vlaanderen voor het culturele leven in de provincie over 1999. Een aantal grote items komen aan bod zoals taal- en letterkunde met de behandeling van de verschillende prijzen, bibliotheekwezen, podiumkunsten, muziek, beeldende kunsten, vormgeving en film, geschiedenis, volksontwikkelingswerk, het gemeentelijke culturele werk, het museumwezen met een apart hoofdstuk gewijd aan de ingebruikneming van het Caermersklooster te Gent als Provinciaal Centrum voor Kunst en Cultuur. De

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

publicatie sluit af met een *In Memoriam* voor Willem Kersters (1929-1998), Antonin Van Elslander (1921-1999), Valeer Vanacker (1921-1999), Sigfried De Laet (1914-1999), Luc Stockman (1933-1999), Renaat Van der Linden (1918-1999) en Astère Roegies (1948-1999). Geïllustreerd

1739. DELEU G., *De Pramingen (reeks 335)*, in *Archieflink*, 1, (2001), nr. 2, p. 6. Pramingen bevatten het overzicht van de poorterlijke sterfhuizen van Gent, opgesteld per parochie. De auteur wijst op de concrete voordelen voor de genealoog.

1740. DEREU M., *Voorkomen is beter dan genezen: besparing op restauratiekosten door een optimale presentatie van Archivalia*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 129-147.

1741. HELLINCK B., *Het verenigingsarchief: doolhof of open boek? Over het hoe en het waarom van een goede ordening*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 121-128.

1742. HENDRYCKS M., *Een mus in klei. Uit het geheugen van een stad*, Gent, 2001, 63 blz. Selectie van tien foto's die elk een verhaal brengen uit het geheugen van de stad, naar aanleiding van de tentoonstelling *Gentse Stadsgezichten* (Gent, 1999) waarbij aan de inwoners van de stad werd gevraagd foto's en documenten op te sturen die iets vertellen over een voor hen dierbare plek. Geïllustreerd.

1743. HERTMANS S., *Two tales of a city. Ghent, tale n° 2: Clouds-Home, in The Low Countries. Arts and Society in Flanders and the Netherlands in Stichting Ons Erfdeel*, Brugge, 2000, Jaarboek 8, p. 223-230. Enkele beschouwingen over de stad Gent en de mentaliteit van haar inwoners. Geïllustreerd.

1744. *Inventaire archeologique - fiche n°13*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 3, p. 140-141. Heruitgave van een fiche, opgesteld door Alphonse Diegerick in de rubriek *Charters-Staatsarchief te Gent. Charters van de Graven van Vlaanderen, nr. 42 - XIIIe eeuw m.b.t. een bul van Gregorius IX*.

1745. LALEMAN M.C., *Een kwarteeuw stadsarcheologie in Gent, in Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 4, p. 5-22. Geïllustreerd.

1746. LEFEBVRE A., *Histoire d'un fleuve. L'Escaut. 400 kms de villes et de traditions*, Cambrai, 2000, 253 blz. Geschiedenis van de stroom (chronologisch opgebouwd) aan de hand van zijn scheepslui, bewoners, handelaars,

ambachtslui en steden zoals Cambrai, Valenciennes, Oudenaarde, Antwerpen, Doornik en uiteraard Gent. Geïllustreerd.

1747. MACLOT P., *Archiefonderzoek als onderdeel van een multidisciplinaire aanpak*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema*, (*Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.*), Brussel, 2001, p. 69-75.

1748. MONSIEUR P. & L. BAUTERS, *Opravings- en collectiearchief in samenhang met archeologische verzamelingen*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema*, (*Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.*), Brussel, 2001, p. 155-157.

1749. SCHRAM F., *Openbaarheid en toegang tot archiefbescheiden*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema*, (*Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.*), Brussel, 2001, p. 23-68.

1750. THIELEMANS S. (ed.), *'Het geheugen van een stad'. Vierstedenworkshop. Stadsmusea, Gent-Bijlokeuseum, 23-24 november 2000*, Gent, 2001, 120 blz. Resultaat van een actieve ideeënuitswisseling tussen de steden Amsterdam, Antwerpen, Gent en Rotterdam in het kader van een workshop rond stadsmusea. Deze workshop werd georganiseerd door de vzw Gent Cultuurstad in het kader van Synergie 2000 en het Convenant Cultureel Erfgoed. Meer bepaald voor Gent neemt het denken over een nieuw concept voor het Bijlokeuseum hierin een belangrijke plaats.

1751. THYBAUT J., *Gent*, Gent, 1999, 126 blz. Kijkboek over Gent met viertalige commentaar en fotografie van L. BUERMAN. Geïllustreerd.

1752. VANACKER D., *Two tales of a city. Ghent, tale n° 1: a mind of its own*, in *The Low Countries. Arts and Society in Flanders and the Netherlands in Stichting Ons Erfdeel*, Brugge, 2000, Jaarboek 8, p. 214-222. Korte historische schets van de geschiedenis en de betekenis van Gent. Geïllustreerd.

1753. VAN DOORNE G., *Justitiezwaarden van de Stad Gent*, in *Museumkatern*, 11, (2001), p. 3. Korte bijdrage over de negen justitiezwaarden van de Stad Gent, tentoongesteld in het Museum van de instrumenten van de oude rechtspraak, gelegen in het Gravensteen. Geïllustreerd.

1754. VERHELST J., *Zoeken in archief...waar en hoe?*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema*, (*Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.*), Brussel, 2001, p. 15-21.

Prehistorie, Romeinse en Merovingische tijden

1755. BOURGEOIS, J., *Nieuwe technologieën: koper, brons en ijzer. De prehistorie*, in DE RYNCK, P. (red.), *Metaal-Grondstof, stof tot nadenken, (Open Monumentendag Vlaanderen)*, Brussel, 2001, p. 71-72. Met onder meer verwijzingen naar de depotvondst van Port Arthur en de talrijke objecten uit de Bronstijd die tussen Gent en Dendermonde werden gevonden. Geïllustreerd.

1756. BOURGEOIS J., M. MEGANCK, J. SEMEY & K. VERLAECKT, *Cirkels in het land. Een inventaris van circulaire structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, (Archeologisch Inventaris Vlaanderen)*, Buitengewone reeks nr. 71, Gent, 1999, 126 blz.

1757. CHERRETTE B., J. BOURGEOIS & M. MEGANCK, *Kringen voor de doden. Bronstijdgrafheuvels te Oedelem-Wulfsberge (W.-Vl.)*, in *VOBOV-info*, Dendermonde, (2001), 53, p. 30-36. Deelresultaten van een onderzoeksproject over grafheuvels uit de Bronstijd in Oost-Vlaanderen onder leiding van de Vakgroep Archeologie van de Gentse Universiteit. Geïllustreerd.

1758. DE CLERCQ W., *Over aardgasleidingen, collectoren, verkavelingen en industriezones. Enkele beschouwingen bij drie jaar archeologisch noodonderzoek vanuit de provincie Oost-Vlaanderen*, in *AVRA Bulletin Antwerpse Vereniging voor Romeinse archeologie*, (2000), nr. 1, p. 59-66. Met beschouwingen over grootschalig noodarcheologisch nederzittingsonderzoek en met verwijzing naar enkele onderzoeksresultaten, onder meer over Deinze en Merelbeke. Geïllustreerd.

1759. DE JONGE W., *De Cananefaten: Bataafs, Fries of wat eigenlijk?*, in *VOBOV-info*, Dendermonde, (2001), 53, p. 37-51. Over de aanwezigheid van de Cananefaten en meer algemeen over de Keltische aanwezigheid in de westelijke Nederlanden. Geïllustreerd.

1760. GELORINI V., *Protohistorische waterputten palynologisch bekeken: site Sint-Gillis-Waas/Kluizenmolen*, in *VOBOV-info*, Dendermonde, (2001), 53, p. 2-12. Weergave van deelresultaten van een onderzoeksproject waaraan de Vakgroep Archeologie en het Laboratorium voor Paleo-ecologie en Landschapsgenese van de Gentse Universiteit Gent hun medewerking verleenden. Geïllustreerd.

1761. VAN DER PLAETSEN P., *Romeinse tuinsier of grastuinen in het Romeinse Velzeke*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), Cahier 15/2, p. 2-12. Over tuinaanleg in de Romeinse tijd en de uitwerking van een zogenoemde Romeinse tuin in het Provinciaal Archeologisch Museum voor Zuid-Oost-Vlaanderen in Velzeke. Geïllustreerd.

Middeleeuwen

1762. BALTHAU E., *Ruutheden over een vaste plaats in de kerk van Laarne in 1425: familieruzie of uiting van sociale en politieke spanningen*, in *Castellum*, XVII, (2000), nr. 3, p. 3-14. Over een conflictsituatie in de kerk van Laarne. Eveneens informatie over de achtergrond van de families. Met verwijzingen naar gelijkaardige familievetes in Gent.

1763. BOONE, M., *Urban space and urban identity in late Medieval Europe. Espace urbain, identité urbaine dans l'Europe du bas moyen âge. Introduction*, in BOONE M. & P. STABE (eds), *Shaping Urban Identity in Late Medieval Europe*, (Garant), Leuven-Apeldoorn, 2000, p. VII-XI. De introductie schetst de perceptie van stedelijke ruimte en stedelijke identiteit van de middeleeuwse steden in Noordwest-Europa zoals die zich onder invloed van historisch, en deels ook archeologisch, onderzoek heeft ontwikkeld sedert Henri Pirenne. Meteen wordt de context van deze publicatie weergegeven, een reeks opstellen rond stedelijke ruimte. De onderwerpen werden eerder behandeld in de 4de internationale bijeenkomst van *Urban History* die onder de titel *Cities in Europe. Places and institutions* van 3 tot 5 september 1998 in Venezia (Italië) plaatsvond.

1764. DAMEN M., *De staat van dienst. De gewestelijke ambtenaren van Holland en Zeeland in de Bourgondische periode (1425-1482)*, Hilversum, 2000, 571 blz.. In een eerste luik worden de institutionele kaders beschreven waarbinnen de ambtenaren functioneerden, met het overzicht van de institutionele ontwikkelingen en van alle ambten van de Raad, de Rekenkamer en de kanselarij van Holland en Zeeland in de Bourgondische periode. In een tweede deel ligt de klemtoon op de analyse van de verschillende netwerken en gaat de auteur na welke strategie de vorst volgde bij de recrutering van zijn ambtenaren. In het derde deel staat de intermediaire positie van de ambtenaren tussen de Bourgondische hertog en de onderdanen centraal. Uitgebreid kritisch apparaat en biografische notities van 170 ambtenaren. Verwijzingen naar Gent.

1765. DUMOLYN J., *The legal repression of revolts in late medieval Flanders*, in *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis*, LXVIII, (2000), nr. 4, p. 479-521. De auteur beschrijft hoe in middeleeuws Vlaanderen de wettelijke bestraffing van opstand en andere politieke vormen van collectieve actie een belangrijk element werd in het totstandkomen van een nieuw publiek recht en van een repressief staatsapparaat.

1766. DUMOLYN J. & F. VAN TRICHT, *De sociaal-economische positie van de laatmiddeleeuwse Vlaamse adel in Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis*, 137, (2001), nr. 1-2, p. 3-46. Schets van de evolutie over de adellijke inkomstenstructuur en haar concurrentie met de burgerij als grond-

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

bezitters en in vorstelijke dienst. Ook de adel in de Vlaamse steden - waaronder Gent - wordt bestudeerd.

1767. HOWELL M., *The Spaces of Late Medieval Urbanity*, in BOONE M. & P. STABE (eds), *Shaping Urban Identity in Late Medieval Europe*, (Gerant), Leuven-Apeldoorn, 2000, p. 3-23. Met verwijzingen naar Gent.

1768. KADENS E., *De invoering van de volkstaal in ambtelijke teksten in Vlaanderen: een status quaestionis*, in *Millenium*, 14, (2000), nr. 1-2, p. 22-41. Verklaringsmodellen bij de overgang van het gebruik van het Latijn naar de volkstaal in het 13de-eeuwse Vlaanderen. Verschillende theorieën worden geopperd zoals de achteruitgang van het Latijn, het volwassen worden van de volkstalen, verstedelijking, secularisatie, de toename van handel. De vroegste stukken in het Nederlands zijn afkomstig uit Gent.

1769. KAWAHARA A., *The Assistance to the Parish Poor in Late Medieval Flemish Cities: The Holy Spirit Tables in Ghent*, in *Clio at Beida*, 7, (2001), p. 304-327.

1770. KAWAHARA A., *Charity and society in medieval Flemish towns*, Tokyo, 2001, 317 blz. Sociale geschiedenis van het middeleeuwse Gent: ontstaan van godshuizen, hospitalen, broederschappen en Tafels van Heilige Geest (Japanse tekst). Als appendix een vergelijkende studie van de weldadigheid in Firenze en in Gent (Engelse tekst).

1771. KUSMAN D., *Jean de Mirabello dit van Haelen (ca. 1280-1333). Haute finance et Lombards en Brabant dans le premier tiers du XIVe siècle*, in *Revue belge de Philologie et d'Histoire*, 77, (1999), 4, p. 843-931. Thematische behandeling van het leven van de Italiaanse financier. De studie draagt bij tot een beter begrip van de financiële milieus tijdens de Middeleeuwen. Gent speelde een belangrijke rol bij de uitbouw van dit Lombardisch imperium. Uitgebreid kritisch apparaat, tabellen en grafieken.

1772. MEULEMEESTER J. L., *Tafelen in bad en nog iets meer*, in *Vlaanderen*, 50, (2001), nr. 3, p. 138-141. Over de evolutie van *stoven*, van een zuiver therapeutische aangelegenheid naar plaatsen van vertier en ontspanning en zelfs tot regelrechte rendez-voushuizen en verkapte bordelen. De huidige benaming *Stoofstraat* refereert nog aan deze instellingen die in de meeste steden, zoals ook in Gent, aanwezig waren. Geïllustreerd.

1773. SCHNERB B., *Bruges à Beaune. Marie, l'héritage de Bourgogne*, Paris, 2000, 228 blz. Publicatie uitgegeven ter gelegenheid van de gelijknamige tentoonstelling in het Hospice van Beaune. In eerste instantie wordt het personage belicht van Maria van Bourgondie, die de scharnier vormde tussen de ondergang van het Bourgondische rijk en de opkomst van het Habsburgse

rijk. Daarnaast wordt het scherpe contrast belicht tussen het bloeiende culturele en artistieke leven en de armoede van de gewone man, slachtoffer van een aantal opeenvolgende crises. De hospitalen zijn de plaatsen bij uitstek waar beide aspecten elkaar kruisen. Er wordt een vergelijking gemaakt tussen de hospitalen van Beaune en van Brugge. Geïllustreerd.

1774. SCHNERB B., *L'Etat bourguignon 1363-1477*, Villeneuve-d'Ascq, 1999, 474 blz. Synthese van de geschiedenis van de Bourgondische staat, met de klemtoon op de politieke en institutionele aspecten, maar eveneens met oog voor hofleven, maatschappij, cultuur, religie en kruistochten tegen de Turken. Gent komt aan bod in een hoofdstuk gewijd aan de strijd tussen particularisme en centraal gezag.

1775. SOENS T., *Evolution et gestion du domaine comtal en Flandre sous Louis de Male et Philippe le Hardi (1346-1404)*, in *Revue du Nord*, 83, (2001), nr. 339, p. 25-63. De laatste jaren neemt men in historische kringen aan dat de betekenis van het eigen domein binnen de financiën van de Bourgondische hertogen zwaar onderschat werd. Lodewijk van Male, maar vooral Filips de Stoute, haalden een groot deel van hun inkomsten uit de opbrengsten van het grafelijke domein. In bijlage een vergelijkend overzicht van de inkomsten uit het grafelijke domein voor de jaren 1376 en 1403. Verwijzingen naar Gent.

1776. STABEL P., *The Market-Place and Civic Identity in Late Medieval Flanders*, in BOONE M. & P. STABEL (eds), *Shaping Urban Identity in Late Medieval Europe*, (Garant), Leuven-Apeldoorn, 2000, p. 43-64. Marktplaatsen zijn in essentie multifunctionele ruimten, open plaatsen in het stedelijke landschap waarover de overheid trachtte controle te houden. Met verwijzingen naar Gent.

1777. UNGER R.W., *Feeding Low Countries Towns: the grain trade in the fifteenth century*, in *Belgisch tijdschrift voor filologie en geschiedenis*, 77, (1999), nr. 2, p. 329-358. Analyse van de bevoorrading van de Lage landen die in de bestudeerde periode tot de dichtstbevolkte gebieden van West-Europa behoorden. De auteur weerlegt de theorie van Heinrich von Thünen die in 1826 tot de slotsom kwam dat de dichtstbevolkte consumptiecentra voor hun bevoorrading vooreerst een beroep deden op hun onmiddellijke omgeving om zich vervolgens tot een verdere regio te wenden. Verwijzingen naar Gent.

1778. VAN DURME L., *Toponymische inventaris van een Putierse provincie*, in *Huldealbum Hugo Ryckeboer*, Gent, 2000, p. 445-464. Inventaris van de benamingen die in de provincie Oost-Vlaanderen gebruikt werden om prostitutie, huisjesmelkers, pooiers, bordelen, verdachte herbergen, en zo meer, aan te duiden.

Moderne Tijden

1779. ARNADE P., *The emperor and the city: the cultural politics of the joyous entry in early sixteenth century Ghent and Flanders*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2000), nr. LIV, p. 65-92.

1780. BARBRY N. & D. LIEVOIS, *Huizenonderzoek, daar zit muziek in!*, in *@rchieflink*, 1 (2001), nr. 3, p. 7. Geïllustreerd. Over organist en stadsbeiaardier Michiel Maes (eind 16de eeuw) en dansmeester Pieter Loeillet (17de-18de eeuw).

1781. BOONE M., *Le dict s'est espandu comme peste fatale. Karel V en Gent, stedelijke identiteit en staatsgeweld*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2000), nr. LIV, p. 31-63. Deze bijdrage is een poging om het discours dat de turbulente relatie tussen de keizer en zijn geboortestad heeft gekenmerkt in beeld te brengen en te duiden. De auteur vraagt zich af of de combinatie van het vorstelijk ingrijpen en de stedelijke identiteit hier terecht onder de noemer van de moderniteit mag geplaatst worden. Hij onderzoekt of de *Concessie* wel hét grote moment was waarop een middeleeuws en uitgeleefd systeem werd vervangen. Hij stelt zich de vraag of het bilan voor de gemiddelde Gentenaar van 1540 terdege positief was en of hier voor nuancerings en voor een minder eenzijdige benadering moet worden gepleit.

1782. BUNTINX J., *Grote abdijpachthoeven in de Oost-Oudburg: hun sociaal-economische betekenis en hun bewoners*, in *De Oost-Oudburg, Jaarboek XXXVII*, (2000), p. 97-130. De studie beoogt de verhouding te verduidelijken tussen de religieuze grootgrondbezitters en de pachters van hun grote landbouwbedrijven. De auteur peilt eveneens naar het sociaal-economische profiel van deze landbouwers, die weliswaar numeriek in de minderheid waren, maar toch het grootste deel van het bebouwde areaal voor hun rekening namen. De studie die aanvangt in de tweede helft van de 13de eeuw en eindigt omstreeks 1796, spitst zich toe op de kasselrij van de Oudburg: er werden vier bedrijven onderzocht: het Torregoed en Bruinewalle in Zaffelare met de Sint-Pietersabdij als eigenaar, Redewinkel in Zeveneken en Lichtelaar van Lochristi, eigendom van de Sint-Baafsabdij, later van het Bisdom Gent.

1783. CEUSTERS M., G. DEJONGH & B. VAN CAMPENHOUT, *In de greep van de markt. De integratie van de regionale landbouwmarkten in België, 1700-1850*, in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XXIX, (2000) nr. 1-2, p. 5-47. De auteurs gaan na wat het effect was van de snelle uitbouw van het verkeersnet sinds het Oostenrijkse bestuur op de interactie tussen de regionale landbouwmarkten. De wisselwerking tussen deze markten wordt geëvalueerd op basis van de verkoop van de stedelijke tarwe-

en roggeprijzen. Met betrekking tot rogge worden de markten van Antwerpen, Brussel, Leuven, Brugge en Gent met elkaar vergeleken.

1784. DE GRAUWE L., *Welke taal sprak Keizer Karel ?*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2000), nr. LIV, p.17-29. In de vele publicaties over de keizer komt zijn talenkennis maar in heel beperkte mate ter sprake. De uitspraken over zijn talenkennis zijn niet alleen zeer uiteenlopend, maar ook zeer tegenstrijdig. De auteur analyseert achtereenvolgens het Frans, het Castiliaans, het Vlaams, het Gents en het Duits.

1785. DE HERDT R., *Keizer Karel en Gent. Je mettrays Paris dans mon Gandt*, Gent, 1999, 130 blz. Tekeningen van Gaston De Smet. De potloodtekeningen vormen de aanleiding tot een samenvattende tekst over het levensverloop van Keizer Karel, vooral dan in zijn relatie tot Gent.

1786. LENDERS P., *De Collegia Medica en de toegang tot de medische markt in de Nederlanden en Luik*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis*, 84, (2001), nr. 1-3, p. 135-147, (Themanummer *De lokroep van het bedrijf. Handelaars, ondernemers en hun samenleving van de zestiende tot de twintigste eeuw. Liber Amicorum Roland Baetens*). Naast de familie en de medicus was niet zelden ook de overheid betrokken bij de medische hulpverlening. Hoewel de betrokkenheid van de overheid slechts onrechtstreeks was, is er in de gezondheidssector nooit sprake geweest van een totaal vrije markt. Verwijzingen naar het Collegium Medicum van Gent.

1787. LIEVOIS D. & P. VELDEMAN, *Een city-trip naar Gent anno 1717*, in *@rchieflink*, 1, (2001), nr. 4, p. 1 & p. 3-4. Over een Fries reisgezelschap in Gent, in augustus 1717, op basis van een reisverhaal bewaard in het Leuvense Stadsarchief.

1788. MARECHAL G., *Nieuwe opvattingen over de Gentse geschiedenis. Een interview met Johan Dambruyne*, in *Archieflink*, 1, (2001), nr. 1, p. 4-5. Gesprek met J. Dambruyne naar aanleiding van zijn doctoraalscriptie *Aspiraties van corporatieve middengroepen. Een onderzoek naar sociaal-economische en politiek-institutionele patronen en interacties in het zestiende-eeuwse Gent*.

1789. MOUT, N.C.J., in *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden*, (2001), 116, p. 34-44. Poging om de publicaties over Karel V op een systematische wijze in beeld te brengen.

1790. SCHEPENS T., *Het begrafenisritueel in Gent tijdens de 18de eeuw*, in *Oostvlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 4, p. 344-357. Aan de hand van boedelbeschrijvingen trachtte de auteur de bestaande rituelen te achterhalen: de

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

voorbereiding van de begrafenis, de rouw van de nabestaanden, de kosten en de invloed van de 'verlichting'. Geïllustreerd.

1791. VAN BORTEL T., *Twee plattelandchirurgijns in het graafschap Vlaanderen in de achttiende eeuw*, in *Oostvlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 4, p. 358-391. Deze bijdrage handelt over de functie van chirurgijn bij de uitoefening van de geneeskunde. De auteur licht diverse aspecten zoals opleiding, verzorging, chirurgijnspraktijk, geneeswijzen, medicamenten, vergoedingen, instrumentarium en bibliotheek toe aan de van het voorbeeld van twee plattelandschirurgen: Jan Albert Roselt uit Machelen en Thomas Joseph Rijckaert uit Ronse.

1792. VAN BRUAENE, A.L. *Printing plays. The publication of the Ghent Plays of 1539 and the reaction of the authorities*, in *Dutch crossing. A journal of Low Countries studies*, (2000), 24, p. 265-284). Nieuwe synthese over het rederijksfeest van 1539.

1793. VAN HEESVELDE P., *De groei van de Gentse twijnsector in de achttiende eeuw*, in *De Oost-Oudburg*, Jaarboek XXXVII, (2000), p. 131-142. Bijdrage over een nauwelijks bestudeerd segment van de textielproductie, namelijk de productie van sterk en glad garen dat onder andere als kettingdraad voor gemengde stoffen kon dienen. De auteur beschrijft de organisatie van de sector in de 18de eeuw en poogt de stelling van Sabbe, specialist van de vlassector, als zou de productie in de loop van deze eeuw verschoven zijn van Gent naar Zuid-Vlaanderen (Doornik), enigszins te nuanceren.

1794. VERMEIR R., *Grote kanonnen en kleine Karels: city-marketing, gemeenteraadsverkiezingen en geschiedenis*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2000), nr. LIV, p. 3-16. Het opzet van deze bijdrage bestaat erin de hypothese van de Eeklose lokale vorser Romano Tondat, zoals vervat in zijn spraakmakend artikel *Keizer Karel te Eeklo geboren!*, aan enige kritiek te onderwerpen. R. Vermeir licht de tegenargumenten toe.

Hedendaagse tijd

1795. ANTHEUNIS V., *Dagboek telegrambestellers - depêchedrager ± 1940*, in *Ghendse Tydinghen*, 30, (2001), nr. 4, p. 225-231.

1796. CALCOEN R., *Fotoclub Vooruit*, in *Brood en Rozen*, (2000), nr. 4, p. 51-65. Chronologisch opgebouwd overzicht van de geschiedenis van de Fotoclub Vooruit, vanaf het ontstaan in 1922 tot het opheffen ervan in 1994. De auteur beklemtoont het belang van deze liefhebberij voor het foto-archief

van het AMSAB: de socialistische beweging werd immers door de leden treffend in beeld gebracht. Geïllustreerd.

1797. CONVENTS G., *Van kinetoscoop tot café-ciné. De eerste jaren van de film in België. 1894-1908*, Leuven, 2000, 482 blz. De auteur probeert een antwoord te vinden op de vraag of film door om het even wie en om het even waar kon worden vertoond. Vanuit dat standpunt wordt noch het publiek noch het inhoudelijke karakter van de film als cultuurdrager geanalyseerd, maar wel de exploitant, namelijk de eigenaars van de onderneming of van de zaal evenals de culturele context. Het boek is deels chronologisch, deels thematisch opgebouwd en is vooral gericht op Brussel. Toch veel verwijzingen naar Gent. Uitgebreid kritisch apparaat en geïllustreerd.

1798. DE CLERCQ A., *Er wordt "gebokst" te Gent! Proeve van mondelinge geschiedenis van de Gentse sportscène*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), Cahier 15/1, p. 2-10. Geïllustreerd.

1799. DEFOORT H., *Consumeren voor de revolutie of de revolutie consumeren*, in *Brood en Rozen*, (2000), nr. 3, p.7-21. Betekenis van de Federatie van Coöperaties naar aanleiding van het honderjarige bestaan ervan. Aandacht voor de Gentse situatie die model stond op het vlak van coöperaties.

1800. DEJONGH G., *Bevolking en voeding in een premoderne economie. Onderzoek naar de demografische en agrarische groei van de Zuidelijke Nederlanden/België in de eeuw 1750-1850*, in *Het Tijdschrift van Dexia Bank*, 55, (2001), nr. 215, p. 27-43. Met verwijzing naar Oost-Vlaanderen. Met tabellen en grafieken. Geïllustreerd.

1801. DEJONGH G. & Y. SEGERS, *Een kleine natie in mutatie. De economische ontwikkeling van de Zuidelijke Nederlanden/België in de eeuw 1750-1850*, in *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 114, (2001), nr. 2, p. 171-194. Bijdrage over de gedaanteverandering die de Zuidelijke Nederlanden hebben ondergaan in de periode 1750-1850: een sterke demografische groei stimuleerde innovaties op agrarisch gebied, die samen met de expansie van het weggennet de drijvende kracht was achter de industrialisatie in de Zuidelijke Nederlanden. Verwijzingen naar Gent.

1802. DENECKERE G., *Het katoenoproer van Gent 1839. Collectieve actie en sociale geschiedenis*, Leuven, 1999, 160 blz. Micro-analyse van het Gentse katoenoproer in 1839. De bijdrage houdt een pleidooi in van de auteur voor het gebruik van de narratieve methode in het benaderen van de gewone man, in tegenstelling tot de meest courant gebruikte kwantitatieve methode. Het rijke bronnenmateriaal laat toe een portret te tekenen van de verschillende actoren, waarbij de auteur tot de vaststelling komt dat het Gentse fabrieksproletariaat wél autonoom in staat was tot een collectieve actie, en niet, zoals

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

steeds werd vermoed, enkel handelde onder leiding van volksmenners. Geïllustreerd.

1803. DE TREMERIE M., *Einde stukje Gentse geschiedenis. Gent verloor laatste dagblad*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 50, (2001), nr. 2, p. 55-56. Met het sluiten van de lokalen van *Het Volk* in de Forelstraat werd een punt gezet achter drie eeuwen lokale dagbladers. Een overzicht. Geïllustreerd.

1804. DE WAELE M., *De eeuw van de vrouwen. Werk en leven van vrouwen in de twintigste eeuw*, in *Tijdschrift voor industriële cultuur*, 16, (2001), nr. 3, p. 1-32. Artikel naar aanleiding van het tweede deel van de tentoonstelling georganiseerd in het M.I.A.T. *Ons Industrieel Verleden 1900-2000. De vrouw achter de schermen en op de barricade*. De verschillende aspecten van de 20ste eeuw worden bekeken vanuit een vrouwelijke invalshoek met een speciale nadruk op de vrouwenarbeid. Verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

1805. DE WEERDT D. (red.), *Gender and Class in the 20th Century*, (Amsab), Gent, 2000, 200 blz. Neerslag van een colloquium dat in april 1999 door het AMSAB en het MIAT in Gent werd georganiseerd. Een schare van auteurs behandelt de probleemstelling rond 'gender', klasse en seksualiteit vanuit historisch, sociologisch en psychodynamisch standpunt.

1806. DOLDERER W., *Activistische ballingen in Duitsland na de Eerste Wereldoorlog, dl. II*, in *Wetenschappelijke Tijdingen op het gebied van de Vlaamse Beweging*, LIX, (2000), nr. 3, p. 131-161. Tweede luik in een serie artikelen over Vlaamse activisten en hun gezinnen die na de oorlog naar Duitsland vluchtten.

1807. DOLDERER W., *Activistische ballingen in Duitsland na de Eerste Wereldoorlog, dl. III*, in *Wetenschappelijke Tijdingen op het gebied van de Vlaamse Beweging*, LIX, (2000), nr. 4, p. 195 - 225. Derde en laatste luik in een serie over de Vlaamse activisten, die na de oorlog naar Duitsland vluchtten. De auteur concludeert met de stelling dat men er een stuk voorgeschiedenis van de collaboratie kan in zien. De aanwezigheid van de Vlamingen in ballingschap leverde een niet onaanzienlijke bijdrage in de culturele uitwisselingen tussen Duitsland en de Nederlanden en legde in Köln en Berlin de grondslagen van een onafgebroken traditie in de beoefening van de Nederlandse taal- en letterkunde.

1808. LEUSEN I., *125 jaar fysiologie in de faculteit geneeskunde van de universiteit te Gent 1817-1942*, in DE CLERCK. (red.), *Uit het verleden van de RUG*, Gent, 2000, nr. 41, 88 blz. Beknopte samenvatting van de geschiedenis van het fysiologisch onderzoek in de faculteit geneeskunde tijdens de eerste 125 jaar van het bestaan van de Gentse universiteit. Zowel de moeilijke doorbraak en de trage ontwikkeling van het experimenteel fysiologisch onderzoek

in de 19de eeuw als de sterke groei na de Eerste Wereldoorlog worden geanalyseerd.

1809. LYON B., *Guillaume Des Marez and Henri Pirenne: a remarkable report*, in *Belgisch tijdschrift voor filologie en geschiedenis*, 77, (1999), nr. 4, p. 1051-1078. De bijdrage relateert de langdurige intellectuele en vriendschappelijke relatie, tot aan Des Marez' dood in 1931, tussen Henri Pirenne, de befaamde hoogleraar die op het vlak van middeleeuwse geschiedenis een nieuwe wind deed waaien aan de Gentse universiteit, en zijn student Guillaume Des Marez, weliswaar minder bekend dan Ganshof, Van Werveke of Verlinden, maar toch een van Pirennes favoriete leerlingen, die geen slaafse navolger wou zijn van de grote leermeester.

1810. MARCAISE J.P., *Le Héron. Een Gents schuiloord van het Geheim Leger*, in *Ghendtsche Tijdinghen*, 29, (2000), nr. 5, p. 281-302. Gedetailleerd verslag van gebeurtenissen in het oorlogsjaar 1944. Geïllustreerd.

1811. MERTENS R., *Minder-heden of beter verleden? Turkse migratie in eigen beeldvorming*, in *Brood en Rozen*, (2001), 3, p. 47-63. Dit artikel, dat gebaseerd is op een licentiaatsverhandeling in de geschiedenis, wil een idee geven van de manier waarop de eerste generatie Turken zelf hun aankomst en integratie in Gent ervaren hebben. Het werk is gebaseerd op tientallen interviews met Turken. Geïllustreerd.

1812. MIYANAGA T., *The Iwakura Mission in Belgium in Hosei Journal of Sociology and Social Sciences*, 47, (2000), nr. 1, p.170-230. De voornaamste bedoeling van deze missie (1873), die slechts één week in België verbleef, was het voorleggen van geloofsbrieven aan de Belgische koning vanwege keizer Meiji. Daarnaast beoogde men tevens een analyse te maken van de Belgische maatschappij. De missie deed ook Gent aan, waar ze een bezoek bracht aan de katoenspinnerij van Lousberghs, het tuinbouwcenter van Jean Linden en weverij La Lys.

1813. NEYT V., *Deksposiesie in de buzze. Een Anti-Fascistische Tentoonstelling in de Handelsbeurs in Gent, 4-9 november 1933*, in *Brood en Rozen*, (2001), nr. 2, p. 25-47. In het najaar van 1933 vond in de Handelsbeurs van Gent een opmerkelijke anti-fascistische tentoonstelling plaats, georganiseerd door Gust Van Hecke, Frits van den Berghe, Emile Langui en Edward Anseele jr. Op een soms choquerende, soms kunstzinnige en soms zelfs ludieke manier vestigden zij de aandacht op het gevaar van het fascisme van Hitler, Mussolini en Joris van Severen. De tentoonstelling was in de eerste plaats een reactie tegen de politieke ontwikkelingen in Duitsland.

1814. PEEMANS-POULLET H., *Le controle des naissances chez Emilie Claeys: féminisme ou Neo-Malthusianisme in International colloquium*

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

"*Gender and class in the 20th century, Ghent, april 27-30 1999 by Amsab / Miat and inaugural session of the international seminar "socialism and sexuality"*", s.l., 2000, p. 83-107. In deze bijdrage wordt nagegaan of de Gentse arbeidster Emilie Claeys, met haar artikel rond geboortebeperving gepubliceerd in 1894 in het tijdschrift *De Vrouw* opkwam voor de vrouw of eerder voor de arbeidersklasse, of slaagde zij erin een synthese te maken van beide stellingen?

1815. SCHOLLIERS P., *Sociaal-democratische consumptie. De baanbrekende Gentse Vooruit voor 1914*, in *Brood en Rozen*, (2000), nr. 4, p. 7-31. Deze bijdrage focust op het commerciële succes van Vooruit voor 1914. De auteur poogt de coöperatieve activiteiten van binnenuit te bestuderen, waarbij de initiatieven van de Vooruit in verband worden gebracht met de respons van de arbeiders. Hij gebruikt de analyse van de kledingomzet om de veranderingen in de consumptie te bestuderen.

1816. SEGHERS Y., *Een omstreden verbruiksbelasting: de stedelijke octrooiën in België (1799-1860)* in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XXX, (2000), nr. 3-4, p. 325-369. De auteur analyseert aan de hand van een hele reeks bronnen zoals overheidspublicaties, wetteksten, brochures, krantenartikels en eigentijdse literatuur het belang van de stedelijke verbruiksbelasting: enerzijds wordt de praktische organisatie belicht, anderzijds wordt de lange strijd om de afschaffing ervan verhaald.

1817. TALLIER P. A., *La vente des forêts domaniales des provinces méridionales du Royaume des Pays-Bas par le Syndicat d'Amortissement (1824-1830)*, (*Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis*, nr. CLXVI), Brussel, 2000, 302 blz. Studie van één van de elementen van het financiële beleid onder Willem I, met name de creatie van het Amortisatiesyndicaat dat moest instaan voor de verkoop van de staatsdomeinen om de staatskas te spijsen. Lijst per provincie van de bossen die verkocht werden en de namen van de nieuwe eigenaars. Veel verwijzingen naar Gentse kopers. Uitgebreid kritisch apparaat.

1818. VALCKE T., J. VAN DAELE & N. WOUTERS, *De fonteinen van de Oranjeberg. Politiek-institutionele geschiedenis van de provincie Oost-Vlaanderen van 1830 tot nu. Deel 3: "Met gezag bekleed." Biografieën van negentiende-eeuwse beleidsmakers*, Gent, 2000, 637 blz. Derde deel in een historische reeks die de politiek-institutionele geschiedenis van de Provincie Oost-Vlaanderen beoogt. Deel 3 bevat de uitgewerkte biografieën van 34 persoonlijkheden in de provinciale politiek van 1830 tot 1914: gouverneurs, provincieraadvoorzitters, griffiers, gedeputeerden en raadsleden. De biografieën van deze politieke elite vormen de structuur waarbinnen nog andere thema's opgenomen zijn zoals industrialisatie, tegenstelling stad/platteland, taalkwestie en schoolstrijd.

1819. VANACKER D., *De Frontbeweging. De Vlaamse strijd aan de IJzer, Koksijde*, 2000, 480 blz. Schets van de geschiedenis van de Vlaamse beweging aan het IJzerfront in het algemeen en van de Frontbeweging in het bijzonder. De auteur onderzoekt hoe de beweging uitgebouwd werd, hoe het programma evolueerde en hoe ze ontmanteld werd. Hij gaat na hoeveel Vlaamse studiekringen er aan het front bestonden en waar ze zich mee bezighielden. Hij baseert zich zo veel mogelijk op eigentijdse bronnen. Verwijzingen naar Gent.

1820. VAN BRUAENE AL., *Printing plays. The publication of the Ghent Plays of 1539 and the reaction of the authorities*, in *Dutch crossing. A Journal of Low Countries studies*, (2000), 24, p. 265-284. Nieuwe synthese over het rederijkersfeest van 1539.

1821. VAN DER HERTEN, B., M. VAN MEERTEN & G. VERBEURGT (red.), *Sporen in België, 175 spoorwegen, 75 jaar NMBS*, (*Universitaire Pers*), Leuven, 2001, 480 blz. Een overzichtsgeschiedenis van de Belgische spoorwegen. De ondertitel '175 jaar' refereert naar 1825, jaar waarin de spoorlijn Stockton-Darlington in Engeland in gebruik genomen werd. In hetzelfde jaar rijpten de eerste plannen om ook in onze regio spoorlijnen aan te leggen. Met nieuw bronnenonderzoek als basis worden de Belgische spoorwegen in een bredere historische, politieke, economische en technologische context gesitueerd. De publicatie waaraan een dertig co-auteurs meewerkten, is opgebouwd rond vijf delen. Allereerst wordt het algemene kader geschetst waarbinnen de Belgische spoorwegen tot ontwikkeling konden komen. In een tweede deel wordt de uitbouw van het dichte spoorwegennet toegelicht. De vernieuwingen en veranderingen van de 20ste eeuw komen in een derde deel aan bod. In een vierde deel worden de structuren en de organisatie van de NMBS toegelicht. Een vijfde deel schetst wat toekomstperspectieven. Met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

1822. VANDERSTEENE L., *Polonofilie, nationalisme en nationale identiteit: Belgische reacties op de eerste Poolse vluchtelingen van de 'Grote Emigratie' (1831-1832)*, in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XXIX, (2000) nr. 1-2, p. 49-130. Eind oktober 1830, kort na de start van het Belgische onafhankelijkheidsproces, brak ook in Warschau een oproer uit, die echter escaleerde tot een bloedige en slepende nationale bevrijdingsoorlog. Het gros van Polens meest invloedrijke en welstellende burgers emigreerde. Deze case-study onderzoekt de Belgische houding tegenover de eerste vluchtelingen van de Grote Emigratie. De studie concentreert zich op de publieke opinie en de particuliere initiatieven, eerder dan op de houding en het optreden van de Belgische regering.

1823. VANDEWEYER L., *Vlaamse ambtenaren en volksvertegenwoordigers: één strijd! De studiec commissie voor de Vervlaamsing der Openbare Besturen*

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

in *Vlaanderen, 1911-1914*, in *Wetenschappelijke tijdingen*, 60, (2001), nr. 2, p. 67-95. De flaminganten wilden een volkomen vernederlandsing van de staatsdiensten op Vlaamse bodem. Tijdens het *Tweede Kongres der Vlaamsche Staatsbedienden* (Gent, 1911) werd dit onderwerp te berde gebracht en in een aantal besluiten gegoten. Het artikel handelt over de opvolging die de ambtenaren aan deze congresbesluiten gaven

1824. VAN HEESVELDE P., *Sporen in België, 175 jaar spoorwegen, 75 jaar NMBS*, (Universitaire Pers), Leuven, 2001, 480 blz. Met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

1825. VERBRUGGHEN C., *De reacties op vroege vormen van vervuiling. De chemische nijverheid te Gent, 1820-1892*, in *Jaarboek voor Ecologische Geschiedenis*, Gent, 1999, p. 107-139. Analyse van de veranderingen in de maatschappelijke perceptie van de industriële milieuvervuiling in Gent in de 19de eeuw. Een aantal thema's komen hierbij aan bod: overname van het initiatief tot reglementeren van schadelijke bedrijven door de centrale overheid, het beleid van de liberale Gentse overheid en de houding van de publieke opinie ten aanzien van milieustoringen veroorzaakt door de chemische nijverheid.

1826. VERHULST A., *Zoon van een "foute" Vlaming*, 2000, Kapellen, 140 blz. Adriaan Verhulst, gewezen hoogleraar aan de Gentse Universiteit verhaalt over zijn Vlaams-nationalistische opvoeding en over het milieu van de oud-Activisten uit de Eerste Wereldoorlog, waarin zijn vader verkeerde. Hij probeert de collaboratie van zijn vader tijdens de Tweede Wereldoorlog te begrijpen en geeft ook zijn eigen ervaringen weer over een kindertijd tijdens oorlog en bezetting. Verder blikt hij nog terug naar de moeilijke naoorlogse jaren, naar zijn studententijd en naar zijn bewuste keuze op het vlak van politieke ideologie.

1827. VERMANDERE M., *Door gelijke drang bewogen? De socialistische partij en haar jeugdbeweging, 1886-1944*, in *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis*, (Themanummer *Jeugd en Maatschappij*), (2001), nr. 8, p. 225-256. Het artikel dat de belangrijkste reeds bestaande gegevens samenbrengt rond de socialistische jeugdgroepen in het Vlaamse landsdeel, wil een aanzet vormen tot verder onderzoek binnen dit nog vrij onontgonnen terrein.

1828. VERSTRAETE P.J. & A. VAN WAMBEKE, *De Zaak Lampaert. Vader en zoon samen voor het executiepeloton*, Kortrijk, 2000, 128 blz. Memoires van Andreas Van Wambeke, gewezen officier van de rijkswacht, die nauw bevriend was met de familie Lampaert. Zijn herinneringen berusten op waar gebeurde feiten die plaatsvonden tijdens de repressie na de bevrijding. Dit docu-drama wordt in een historische context geplaatst door Pieter Jan Verstraete.

Industriële archeologie

1829. CRESENS A., *Industrieel en wetenschappelijk erfgoed: van archief tot machine*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 163-165.

1830. DE HERDT R., *Mode In Alle Talen, (Stad Gent, Museum voor Industriële Archeologie)*, Gent, 2001, 64 blz. Feestuitgave voor het 25-jarige bestaan van het Museum voor Industriële Archeologie of MIAT. Een introductie rond de betekenis van Gent voor de industriële ontwikkeling van de textielnijverheid wordt gevolgd door de toelichting van textielcreaties die de eerste kandidatuur van de Mode Academie, verbonden aan de Gentse hogeschool, in mei 2001 voor het MIAT-jubiläum ontwierp. Geïllustreerd.

1831. DESEIJN G., *Marge-geschiedenis van 'de Zuid', deel van de wijk Overschelde op basis van het archiefvolkstellingen*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2001), Cahier 19, p. 44-49. Meteen wordt er een overzicht geboden van de ontwikkeling van dit stedelijke deelgebied en de wisselende functies van de 19de tot het midden van de 20ste eeuw. De diverse mogelijkheden binnen horeca en recreaties zijn opvallend. Geïllustreerd.

1832. DESEIJN G., *De technische gebouwen bewaren*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, 76, (2001), nr. 3, p. 188-197. Pleidooi voor de bescherming, de reconversie en/of restauratie van het industriële erfgoed. Zo wordt ook de klemtoon gelegd op de noodzaak van bescherming van het resterende industrieel-bouwkundig erfgoed van de Gentse katoennijverheid.

1833. DEVRIESE L., *De barakken aan de Gentse Minnemeers. Van militair logement tot arbeidersbeluik (1785-1803)*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2001), Cahier 19, p. 2-11. Langsheen de huidige Goudstraat, tussen de Leie en de Minnemeersgracht, bevond zich in de 18de en de 19de eeuw een eigenaardig complex, bekend als De Braecke. De bijdrage geeft een intrigerend inzicht in de bouw van een 18de-eeuwse kazerne en de jongere industriële ontwikkeling. Geïllustreerd.

1834. DEVRIESE L., *De grote beluikenconcentratie in de Gentse Overscheldewijk in de 18de en vroege 19de eeuw*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2001), Cahier 19, p. 12-32. Doorlichting van de talrijke beluikhuizen in de Overscheldewijk, thans nagenoeg alle verdwenen. Ze werden vanaf 1714 opgetrokken op hoofdzakelijk minderwaardige, moerassige gronden, en vormden dankbare haarden voor verscheidene epidemieën. De studie biedt nieuwe inzichten over huisjesmelkerij in de industriële tijd, een proces dat op zijn minst in de 18de eeuw aanving. Met aanvullende bijdragen van L. DEVRIESE en R. MOREAU over een verdwenen beluik aan de

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

Veerstraat (p. 33), over een beluik aan de Pieter De Keyserstraat en de Doornsteeg (p. 34), een verdwenen beluik aan de Apostelstraat (p. 35) en met een toelichting over de Overscheldebeluiken omstreeks 1850 (p. 36-40). In bijlage wordt een tabeloverzicht van de Overscheldebeluiken met vermelding van de straatnaam, de kadastrumnummers, het aantal huizen, het Oostenrijkse huisnummer en oudere plaatsaanduidingen. Geïllustreerd.

1835. MOREAU R. & L. DEVRIESE, *Grote woonkamers in de 'achtertuin' van grote Gentse architecten*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2001), Cahier 19, p. 41-43. Onderzoek naar de Gentse beluiken in de 18de en de 19de eeuw leidde tot de vaststelling dat bekende Gentse bouwmeesters tevens eigenaar waren van hun kazernes waarin het erbarmelijk wonen was. De bijdrage wordt toegelicht aan de hand van Louis Roelandt die achter zijn huis aan de Nederkouter, in de Zoutstraat, een dergelijk woonblok uitbaatte, evenals van Jean Baptiste Van de Capelle die in het begin van de 19de eeuw achter zijn huis van de Brabantdam in een fabriek arbeidershuisvesting organiseerde. Geïllustreerd.

1836. VIAENE P., *Bibliografie Industriële Archeologie en industrieel erfgoed in België (X)*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), Cahier 15/2, p. 13-24. Met verwijzingen naar Gent.

Kerkgeschiedenis, kloosters

1837. DE BELIE A. & T. OOST (red.), *De Boudelo-abdij. 30 jaar archeologisch en historisch onderzoek*, Gent - Sint-Niklaas, 2001, 44 blz. Begeleidende brochure bij de gelijknamige tentoonstelling georganiseerd in de Stedelijke Musea van Sint-Niklaas. Overzicht van de geschiedenis en de bouwgeschiedenis van de Cisterciënzerabdij. Aandacht voor de Baudelo-abdij in Gent en de vloer uit de refuge, evenals voor het prelaathuis aan de Steendam in Gent.

1838. DE VROEDE M., *Parochiale clerus en lager onderwijs in het zuiden van het koninkrijk der Nederlanden, 1815-1830*, in *Trajecta*, 10, (2001), nr. 1, p. 3-15. De auteur probeert een antwoord te formuleren op de vraag of de parochiale clerus in het Zuiden van het koninkrijk, tijdens de regeringsperiode van Willem I, eveneens stelling heeft genomen tegen het regeringsbeleid inzake lager onderwijs. Uit het onderzoek blijkt dat onder de parochiale geestelijken de enen wél bereid waren om zich voor een gemeentelijke school in te zetten en de anderen niet, vooral dan uit reactie tegen het feit dat de regering de clerus een subalterne rol toeweest binnen het onderwijs. Heel wat verwijzingen naar Gent.

1839. DE WIT J., *Herdenking van Theresia Verhaeghe, het heilig begijntje, in De Oost-Oudburg, Jaarboek XXXVII*, (2000), p. 45-49. Levensverhaal van Theresia Verhaeghe (1779-1853) wiens liefdadigheid in de verpauperde buurt van de Brugse Poort tijdens de 19de eeuw spreekwoordelijk werd.

1840. HENDRIX G., *Geschreven en gedrukte woorden uit de cisterciënzerabdij Boudelo te Klein-Sinaai en Gent. deel I: tekst, deel II: illustraties*, Leuven, 1999, 238 blz. Bundeling van informatie over de boeken en handschriften afkomstig uit Baudelo-abdij en over het intellectuele leven van de heren van Baudelo. De auteur poogt te komen tot een reconstructie van de bibliotheek van Baudelo met behulp van het boekenbezit zoals het nu geïdentificeerd en gelokaliseerd kan worden. Ook het abdielven komt aan bod.

1841. *Inventaire archéologique - fiche nr. 2*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 5, p. 279-280. Heruitgave van een bijdrage van Paul Bergmans over een handschrift afkomstig van de Sint-Pietersabdij over het leven van de Heilige Amandus. Geïllustreerd.

1842. JORDAN E., *The Succes of the Order of Saint Victor. A comparative Study of th Patronage of Canonical Foundations in Thirteenth Century Flanders and Hainaut*, in *Revue d'Histoire ecclésiastique*, 96, (2001), nr. 1-2, p. 5-33. Overzicht van de oorsprong en de evolutie van de belangrijkste congregaties van augustijner koorheren die een bloeitijd kende in Vlaanderen en Henegouwen. Hierbij wordt ook de invloed van de gravinnen van beide landstroken op de bloei van de verschillende congregaties geëvalueerd. Aandacht voor de premonstratenzers van Drogen.

1843. MAJERUS P., *De begijnhoven in België: mythe en werkelijkheid*, in *Het Tijdschrift van Dexia Bank*, 54, (2000), nr. 3, p. 33-53. Analyse van de evolutie van het begijnenwezen in België, met enkele voorbeelden uit de Gentse situatie. Geïllustreerd.

1844. MEIJNS B., *Veelheid en verscheidenheid. De kanonikale instellingen in het graafschap Vlaanderen tot circa 1155 in Trajecta*, 9, (2000), nr. 3, p. 233-251. Enkele krachtlijnen uit de ontstaans- en hervormingsgeschiedenis van de kanonikale gemeenschappen in het graafschap Vlaanderen. Drie thema's komen uitvoerig aan bod: het belang van relieken, de relatie tussen *ordo canonicus* en *ordo monasticus* en tenslotte de rol van kerkelijke en wereldlijke autoriteiten in de stichting en hervorming van de *ordo canonicus*. Verwijzingen naar Gent.

1845. MESTDACH K., *Het Gentse Sint-Elisabethbegijnhof op het elan van de Contrareformatie (1598-1795)*, (*Verhandelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, nr. XXV), Gent, 2000, 400 blz. Studie over het Sint-Elisabethbegijnhof van Gent vanaf de regeerperiode van

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

de aartshertogen Albrecht en Isabella, een periode van katholieke heropleving, van economische wedergeboorte, van culturele bloei en vrede die uiteindelijk bijna twee eeuwen standhield tot aan de inlijving van onze gewesten bij Frankrijk. De auteur behandelt de begijnenbeweging in het algemeen, de situatie te Gent met de drie begijnhoven, de organisatie in het Sint-Elisabethbegijnhof en de belangrijkste instellingen binnen het begijnhof. Centraal in die studie staat echter het dagdagelijkse leven van de begijnen, een leven van 'werken en kerken', waarbij vooral het religieuze leven, afgestemd op het hiernamaals, beklemtoond wordt. De studie van een begijnhof laat ook toe iets te weten te komen over de plaats, de rol en de betekenis van de vrouw in die periode. Bibliografie en prosopografische lijst van de begijnen.

1846. MICHIELS M., *Poortakker. 1260-1998*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 2, p. 54-69 nr. 3, p. 141-154. Historisch overzicht van de site: evolutie van een stuk grond buiten de middeleeuwse Gentse portus naar begijnhof, klooster en wettelijk beschermd monument.

1847. POELMAN R., *Begijntjes in Sint-Amandsberg. Aanvulling op het biografisch repertorium*, in *De Oost-Oudburg*, Jaarboek XXXVII, (2000), p. 50-74. Aanvullingen, vooral gebaseerd op de gegevens van het dodenboek van het begijnhof, bewaard in het groothuis, waarin de overlijdens van alle bewoners (ook wereldlijke en priesters) van het begijnhof opgenomen zijn sinds 1874.

1848. POELMAN R., *Vlaamse begijnhoven en het begijnhof van Sint-Amandsberg*, in *De Oost-Oudburg*, Jaarboek XXXVII, (2000), p. 6-18. Neerslag van een referaat gehouden tijdens de studiedag over de begijnhoven in Vlaanderen, Nederland en Noord-Frankrijk, georganiseerd naar aanleiding van de 125ste verjaardag van het Groot Begijnhof van Sint-Amandsberg. Bijdrage over de geschiedenis van de begijnenbeweging in Vlaanderen en de begijnhofgeschiedenis in het Gentse. Geïllustreerd.

1849. ROEGIERS J., *Sint-Baafs: abdij, kapittel, kathedraal (1536-1657)*, in BOUCKAERT B. (dir.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*, Gent-Paris, 2000, p. 106-139 (zie ook Franse uitgave, cf. B. BOUCKAERT). Over de bewogen geschiedenis van de Sint-Janskerk en de veranderingen ingevolge het supprimeren van de Sint-Baafsabdij, het overbrengen van de monnikengemeenschap, kunstwerken, goederen en bezittingen van de Sint-Janskerk, de instelling van een bisdom en de rol van de bisschoppen. Geïllustreerd.

1850. TRIO P., *Volksdevotionele aspecten in de Sint-Jans- en de Sint-Baafskerk (tot omstreeks 1560)* in BOUCKAERT B. (dir.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*, Gent-Paris, 2000, p. 12-45 (zie ook Franse uitgave, cf. B. BOUCKAERT). In deze bijdrage handelt de auteur over de vorming en begrenzing van de Sint-Jansparochie, de

status en het prestige van de kerk, de organisatie van de parochie, vieringen rond Sint-Jan-de-Doper, de kerkwijding, bijzondere aflaatverleningen, kruisen en passiedevotie, Onze-Lieve-Vrouw, relieken, kerkelijke hoogdagen, corporaties en de invloed van de Sint-Baafsabdij bij de overbrenging van de monikengemeenschap naar de Sint-Janskerk in de 16de eeuw. Geïllustreerd.

1851. VANYSACKER D., *Het aandeel van de Zuidelijke Nederlanden in de Europese heksenvervolging (1450-1685) Een status quaestionis*, in *Trajecta*, 9, (2000), nr. 4, p. 329-349. Overzicht van de heksenprocessen in Europa tussen 1450 en 1800, gevolgd door een situering van de processen gevoerd in de Zuidelijke Nederlanden. De bevindingen voor de Zuidelijke Nederlanden worden tegen deze Europese achtergrond geplaatst. Binnen voornoemde regio maakt de auteur verder nog een opsplitsing tussen Vlaams-, Frans- en Duitssprekende gebieden.

Gebouwen, monumenten, stadsbeeld

1852. *Adviesverlening bij onderhoud en herstel*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1999*, Gent, 2000, p. 59-80. Overzicht van de werken die door de provincie Oost-Vlaanderen werden geadviseerd. Voor Gent worden de volgende gebouwen beknopt behandeld: het Begijnhof Onze-Lieve-Vrouw ter Hooie, het Museum voor Schone Kunsten, Onze-Lieve-Vrouw-Presentatiekerk van het Klein Begijnhof, Onze-Lieve-Vrouw-Sint-Pieterskerk, de Sint-Stefanuskerk, de Sint-Jorisschool en de Sint-Bavokerk in Mendonk. Geïllustreerd.

1853. BAILLIEUL B., S. DEROM, P. GOETGHEBUER, G. VAN DOORNE, A.M. VAN GYSEGHEM & A.M. VERHOFSTE, (*Dienst Culturele Zaken & de Dienst Monumentenzorg*), *Tuinenpad Circuit*, Gent, 2001. Losbladige, geïllustreerde wandelgids in acht themakaarten.

1854. BAILLIEUL B., J.P. FRANSEN, E. HOOFT & B. MATHIEU, *Jezuïtenstreken. Barbara zonder toren*, *Dienst Monumentenzorg*, Gent, 2001, 44 blz. uitgave die de lezer wijst op de verschillende residenties en colleges die de paters jezuïeten in de loop van de geschiedenis in hebben Gent gebouwd. De meeste aandacht gaat uit naar de bouwgeschiedenis, het interieur en de stoffering van de kerk in de Savaanstraat. Geïllustreerd.

1855. BAUTERS P., *Bouw en werking van de molens met natuurlijke drijfkracht*, [?], 367 blz. Het boek behandelt achtereenvolgens de watermolens, de windmolens, malen op stenen, windmolenfunctie en molenmakersgerei. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

1856. BERGMANS A., *De verdwenen schildering van de annuntiatie in een blind venster van de Onze-Lieve-Vrouwekapel*, in *Monumenten en Landschappen*, 19, (2000), nr. 6, p. 48-51. Met verwijzing naar de kopieën van middeleeuwse wandschilderingen die de Gentse schilders Adrien en Léon Bressers in de 19de eeuw vervaardigden en thans vaak unieke documenten zijn over inmiddels verdwenen oorspronkelijke wanddecoraties. Geïllustreerd.

1857. BOSSCHEM J. & P. VIAENE (red.), *1751-2001, 250 jaar architecten van de Academie Gent, (Hogeschool Gent)*, Gent, 2001, 287 blz. Het tweehonderdvijftigjarig bestaan van de architectenopleiding aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunst was de aanleiding voor een dubbeltentoonstelling en een aantal uitgaven over dit thema. Het boek belicht de geschiedenis van het Gentse architectuuronderwijs buiten de Sint-Lucasscholen en schetst dit ten opzichte van een tijdsbalk waarin zowel de architectuur in België als de architectonische ontwikkeling van Gent over de periode 1750-2001 aan bod komen. Voorts omvat het werk een selectie van architecten die worden toegelicht aan de hand van een korte biografische schets als van enkele topwerken uit hun oeuvre. Voor de jongste tijd gaat het om een keuze van eigentijdse architecten. Met namenregister. Geïllustreerd.

1858. CAPITEYN A., *Van justitiepaleis naar nieuw gerechtshof*, in *Archieflink*, 1, (2001), nr. 1, p. 1-3. Bespreking van een prent uit de Atlas Goetghebuer (de iconografische collectie) van het Stadsarchief te Gent, met name een 19de-eeuwse litho van het Gerechtshof.

1859. CHARLES L., *Leven achter stenen muren: huizenonderzoek in Gent*, in *Introductie tot erfgoedzorg en archieven. Verslagboek van het jaarthema*, Brussel, 2000, p. 77-85. Artikel over het ontstaan, het doel en de methodiek van het Gentse huizenonderzoek, verschenen in het jaarboek van de Vlaamse Contactcommissie Monumentenzorg naar aanleiding van de ontmoetingsdag te Gent met als thema *Monumenten van Papier. Erfgoedzorg en Archieven*.

1860. CHARLES L., G. EVERAERT, M.C. LALEMAN & D. LIEVOIS, *Erf, huis en mens. Huizenonderzoek in Gent, (Stadsarchief en Stichting Mens en Cultuur)*, Gent, 2001, 208 blz. Hernieuwde en grondig herwerkte uitgave over de mogelijkheden en toepassingen van de Gentse methode van huizenonderzoek, met een uitgebreid overzicht over de materiële en geschreven bronnen, inclusief het beeldmateriaal, die ter beschikking staat voor onderzoek in Gent naar erf, huis en mens. De klemtoon ligt op de stad binnen de 16de-eeuwse omwalling, maar de publicatie bevat ook heel wat informatie die deze grenzen overstijgt. Geïllustreerd.

1861. COENE A., *Gent en omgeving op de kabinetskaart of handschriftkaart van de Oostenrijkse Nederlanden op 10.12.1777 door Graaf de Ferraris is voorgesteld aan Jozef II*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 2, p. 81-98.

Enkele biografische nota's over de maker en beschrijving van het totstandkomen en betekenis van deze 'stafkaart' van het huidige België en het Groot-Hertogdom Luxemburg.

1862. COENE A., *Het groot plan van Gent gemaakt in 1619 door landmeter Jacques Horenbau(l)t*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 6, p. 382-39.

1863. COENE A., *Het "plan de la ville et château de Gand" door I.B. Malfeson (1756)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 4, p. 212-220. I.B. Malfeson (Menen 1710-1786) was directeur van de waterwerken in Vlaanderen en tekende in die hoedanigheid een groot aantal plannen en kaarten. Deze bijdrage bespreekt de stadsplattegrond van 1756, een gedetailleerde momentopname van de gebastioneerde stadsversterking.

1864. DE BAETS A., *Bijdragen tot de geschiedenis van Melle: "de kleine hofsteden en hun bewoners"*, (*Heemkundige Vereniging De Gonde*), Melle, 2001, 167 blz. Beknopte geschiedenis van de kleinere hofsteden waarover geschreven en iconografische gegevens werden verzameld over de periode van de 16de tot de 20ste eeuw. Elke hofstede wordt precies gelokaliseerd en geconfronteerd met de huidige toestand van die plek. Heel wat eigenaars waren Gentenaren. Met indices op familie en plaatsnamen. Geïllustreerd.

1865. DE GROOTE S., *Het Campo Santo van Sint-Amandsberg, (Kleine Cultuurgidsen, Provincie Oost-Vlaanderen)* Gent, 2000, 75 blz. Bedoeld om een zo ruim mogelijk publiek kennis te laten maken met dit uniek stukje patrimonium dat een uitzonderlijke concentratie omvat aan vaak indrukwekkende gedenktekens van figuren die in het culturele, economische en politieke leven een vooraanstaande rol hebben gespeeld. De studie beperkt zich tot de periode van 1847 tot 1878. Geïllustreerd.

1866. D'HOLLANDER J., *Clocke Roeland terug naar de belfortoren*, in *Clocke Roeland*, 5, (2001), nr. 2, p. 2-8.

1867. D'HOLLANDER J., *De Stad Gent en haar Roelandklokken*, in *Clocke Roeland*, 5, (2001), nr. 2, p. 8-10.

1868. D'HOLLANDER J., *Stormachtige eeuw in de Gentse klokkengeschiedenis*, in *Clocke Roeland*, 5, (2001), nr. 3, p. 3-17. Over de lotgevallen van Clocke Roeland vanaf de Carolijnse Concessie en het ontstaan van een Gentse beiaard.

1869. DE JONGE K., *Bourgondische residenties in het Graafschap Vlaanderen. Rijsel, Brugge en Gent ten tijde van Filips de Goede*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2000), nr. LIV, p. 93-134. De auteur doet een poging om het Gentse Hof Ten

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

Walle in een ruimere context te situeren door dit te vergelijken met de Bourgondische residenties van Brugge en Lille. Het functioneren en de evolutie van de Gentse hofresidentie is sinds kort grondig bestudeerd, evenals de ruimtelijke organisatie van het complex. Blijkbaar speelde de residentie van Brugge een minstens even belangrijke rol in het itinerarium van Filips de Goede. Tenslotte neemt het palais Rihour van Lille eveneens een bijzondere plaats in omdat het de enige volledige nieuwbouw is. Geïllustreerd.

1870. DELEHOZZEE L., J. DE MEULEMEESTER, M.C. LALEMAN, A. LEMEUNIER, A. MATTHYS & M. PIAVAUX, *Romaanse architectuur in België*, (Uitgeverij Lannoo), Tielt, 2000, 200 blz., Franse uitgave *Architecture romane en Belgique*, (Editions Racine), Bruxelles, 2000, 200 blz. Met talrijke verwijzingen naar het Gentse bouwkundige patrimonium en naar het onderzoek daaromtrent. Met register op plaatsnamen. Geïllustreerd.

1871. DE RYNCK, P. (red.), *Metaal. Grondstof, stof tot nadenken*, (*Open Monumentendag Vlaanderen*), Brussel, 2001, 96 blz. Verscheidene auteurs geven een eerst beknopt overzicht over de metaalrevolutie, het verhaal van de metaalproductie, de constructieve krachten van ijzer, het functionele en het decoratieve gebruik. Onder de rubriek metaalzorg gaan de auteurs verder in op corrosie, conservatie en restauratie, evenals op het gebruik van staal in historische monumenten. Een volgende reeks van toelichtingen zijn thematisch opgevat en behandelen diverse aspecten van metaalgebruik in architectuur: in en bij kerken, op kerkhoven, in park en tuin, bruggen, tralies, orgels, spiegels, wind- en watermolens, machines, en tussendoor een hoofdstuk over de metaaltechnologieën in de prehistorie. Het boek sluit af met een woordenlijst rondom het thema metaal. Met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

1872. DE TEMMERMAN I. & K. DE WULF, *Het kasteel van Leeuwergem. In de voetsporen van Lodewijk XV en madame de Pompadour*, (*Kleine Cultuurgidsen Provincie Oost-Vlaanderen*), Gent, 2000, 80 blz. Kleine monografie over deze kasteelsite, met een overzicht van alle bewoners van de 12de eeuw tot vandaag. Ook het domeinpark, de landschapstuin en het boven-theater komen aan bod. Geïllustreerd.

1873. DEVRIESE L., *De Gentse Waterwijk. De stad verkavelt het terrein*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 4, p. 23-39. De vroegst bewaarde cijnsgegevens geven een inzicht in de vorming van een stedelijk gebied in de eerste helft van de 14de eeuw en vertellen iets over de personen en machten die daarbij een rol hebben gespeeld. Geïllustreerd.

1874. DE VUYST W. & G. EVERAERT, *Werken aan het hôtel D'Hane Steenhuyse*, Gent, 2001, 40 blz. In een eerste luik wordt de bezoeker wegwijs gemaakt in de familiegeschiedenis en de daaraan verbonden bouwcampagnes. In een tweede en belangrijker luik worden de restauratiewerken van elke

ruimte beschreven. De wandelbrochure gaat ook in op de leefomstandigheden van de bewoners. Geïllustreerd.

1875. DEVOLDERE L., "*Le vrai bonheur, ce n'est que dans les gares*". *Gares en Flandre*, in *Septentrion*, 29, (2000), nr. 4, p. 3-11. Nostalgische bespiegeling rond oude stations, waaronder het verdwenen Zuidstation in Gent. Geïllustreerd.

1876. D'HOLLANDER J., *Clocke Roeland terug naar de Belforttoren*, in *Clocke Roeland*, 5, (2001), nr. 2, p. 2-7. Over het wel en wee van de grote klok 'Clocke Roeland' in en buiten het Belfort. Gevolgd door een bijkomende duiding over de Roelandklokken (p. 8-10).

1877. EVERAERT G., *Een rode berg in de stad*, in *@rchieflink*, 1, (2001), nr. 4, p. 5. Over de 17de-eeuwse Berg van Barmhartigheid aan de Abrahamstraat, gerealiseerd naar ontwerp van Wenzel Coberger, die in het najaar van 2001 opnieuw een geschilderde gevelafwerking kreeg. Geïllustreerd.

1878. GILS R., *Monografie van een versterking*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema*, (*Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.*), Brussel, 2001, p. 97-100.

1879. HERNALSTEEN A., *De westerbegraafplaats van Gent (Kleine cultuurgidsen Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2000, 59 blz. Deze cultuurgids start met de aanleg van een nieuwe gemeentelijke begraafplaats in 1866-1873 aan de Palinghuizen en schetst dit initiatief in zijn politieke context. Het concept, de monumentale toegang en een keuze van merkwaardige grafmonumenten worden er verder toegelicht. Geïllustreerd.

1880. HERTMANS S., *Ultima Thulé. Mon vieux quartier gantois*, in *Septentrion*, 29, (2000), nr. 4, p. 29-33. Korte bespiegeling over de veranderende situatie in de Gentse wijk van het Patershol, waar de schrijver in zijn jeugd verbleef. Geïllustreerd.

1881. HUYS P., *Molenadvertenties in de "Gazette de Gand" (1808-1809)*, in *Molenecho's*, 29, (2001), nr. 2, p. 86-93.

1882. HUYS J., *Het Stadhuis van Gent, deel III* in *G.O.V. Heraut*, 35, (2000), nr. 5, p. 59-74.

1883. *Inventaire archeologique - fiche n°406*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 2, p. 69-70. Heruitgave van een fiche, opgesteld door Prosper Claeys, in de rubriek "Burgerlijke Gebouwen-Vrijdagmarkt-XVe eeuw" over het Toreken.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

1884. JASPERS P., *Nut en oorzaak van archiefmateriaal bij de studie van interbellumarchitectuur*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 101-105.

1885. LALEMAN M.C., *Espaces publics dans les villes flamandes au moyen âge: l'apport de l'archéologie urbaine*, in BOONE M. & P. STABEL (eds), *Shaping Urban Identity in Late Medieval Europe*, (Garant), Leuven-Apeldoorn, 2000, p. 26-41. Aan de hand van voornamelijk Gentse onderzoeksresultaten worden de stedelijke ruimten en hun functies binnen de 12de-eeuwse stadsomwalling toegelicht. Geïllustreerd.

1886. LALEMAN, M.C., *Het stenen verhaal van de oudste stadskerk van Gent*, in BOUCKAERT B. (dir.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*, Gent-Paris, 2000, p. 86-105 (zie ook Franse uitgave, cf. B. BOUCKAERT). Met situering in de stedelijke ontwikkeling van Gent wordt een beknopte bouwgeschiedenis weergegeven vanaf de laat-Karolingische tijd tot de 17de eeuw. Geïllustreerd.

1887. LALEMAN, M.C. (dir.) *Het prinselijk Hof ten Walle in Gent, (Gentse Vereniging voor Stadsarcheologie)*, Gent, 2000, 272 blz. Neerslag van het project Prinsenhof van de Gentse Vereniging voor Stadsarcheologie van de kennis die over het Gentse Prinsenhof, of het vroegere Hof ten Walle, kon worden verzameld op grond van nieuw onderzoek en studie van zowel geschreven als materiële gegevens. De volgende onderwerpen komen aan bod: het landschap rond Gent (A. DE PORRE & F. GELAUDE), de Wal in de 13de en de 14de eeuw (M.C. LALEMAN & G. STOOPS), tussen Wal en Hof (G. EVERAERT, F. GELAUDE, M. HELSKENS, M.C. LALEMAN, D. LAPORTE & G. STOOPS), de organisatie van een Bourgondisch paleis (K. DE JONGE), het hof van de hertogen van Bourgondië, macht, imago en status (M. BOONE), op bezoek bij de hertogen van Bourgondië (D. LIEVOIS), de privatisering in 1649 (D. LIEVOIS), van Hof tot huizenblok (G. EVERAERT & D. LIEVOIS), te loorgang en herwaardering van een wijk (G. EVERAERT), het behoud en de restauraties van de Donkere Poort (D. LAPORTE), de bescherming van het Prinsenhof (D. LAPORTE). Geïllustreerd.

1888. LEIRENS I., *Het zuidportaal: technische studie, conservatie en restauratie*, in *Monumenten en Landschappen*, 19, (2000), nr. 6, p. 31-40. Over de gepolychromeerde bouwsculptuur in het zuidportaal van de Sint-Martinuskerk in Halle. De Madonna met kind wordt omstreeks 1380-1390 gedateerd, de drie koningin omstreeks 1400. Met verwijzingen van het gesculpteerde westportaal van de Sint-Niklaaskerk in Gent. Geïllustreerd.

1889. LICHTENBERG L., *Onzichtbaar Prinsenhof in Gent wordt steeds meer zichtbaar. Herwaardering fragmenten van luxueuze residentie*, in

Archeologie, 8, (2000), nr. 5, p. 21-27.

Bondige schets van de geschiedenis van het Prinsenhof en de huidige inventarisatie en herwaardering van het gebied, dat het vroegere Prinselijk hof omvat. Gebaseerd op de nieuwe publicatie over het Prinselijk Hof ten Walle. Geïllustreerd.

1890. LIEVOIS D., *Het Hof ten Walle in Gent ten tijde van Keizer Karel V*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2000), nr. LIV, p. 135-191. In dit artikel staat de relatie centraal tussen Karel en de residentie waar hij het licht zag. Behalve het naspeuren van zijn persoonlijke interventies in de uitbouw van de residentie onderzoekt de auteur eveneens de rol van vorstelijke persoonlijkheden als Filips de Schone, Johanna van Castilië, Margareta van Oostenrijk, Maria van Hongarije en anderen. De geraadpleegde archiefbronnen zijn de rekeningen van de ontvanger-generaal van Oost-Vlaanderen, Gentse stadsrekeningen, enkele verhalende bronnen en gepubliceerde archiefdocumenten. Er wordt een chronologische orde aangehouden.

1891. LIEVOIS D., *Int Anckerkin, Vrient comt in*, in *Archieflink*, 1, (2001), nr. 1, p. 3. Korte bijdrage over de oudste afbeelding van een Gents woonhuis (een drankgelegenheid) op het achterkaftblad van een stadsrekening van 1411-1412.

1892. LOOTENS P., *Het neorenaissance-interieur van de Gentse Opera als spiegel van zijn voorgevel, de muzentempel*, in *@rchieflink*, 1, (2001), nr. 3, p. 1-2. Geïllustreerd.

1893. PECKSTADT A., *Conservering van een calque, genomen van een middeleeuwse muurschildering: de annunciatie (circa 1400)*, in *Monumenten en Landschappen*, 19, (2000), nr. 6, p. 41-51. Toen aan het eind van de 19de eeuw een belangrijk aantal gotische muur- en gevelschilderingen werden ontdekt in de Sint-Martinuskerk in Halle, werden ze door de Gentse schilder Adrien Bressers (1835-1989) op calque nagetekend en ingekleurd. Deze documenten op ware grootte, en onderdeel van het atelierarchief Bressers-Blanchaert dat in het KADOC in Leuven wordt bewaard, zijn unieke documenten voor de inmiddels verdwenen wandschilderingen. De calque met voorstelling van het annunciatietafereel werd inmiddels gerestaureerd. Geïllustreerd.

1894. PIETERAERENS M., *Het wettelijk kader van het Vlaams beleid inzake monumenten en landschappen. Oost-Vlaamse monumenten op de lijst van het Werelderfgoed* in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1999*, Gent, 2000, p. 9-16. Op 2 december 1998 kregen dertien begijnhoven het statuut van Werelderfgoed. Een jaar later werden er nog vierentwintig Vlaamse belforten aan toegevoegd. Bijdragen

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

over het Klein Begijnhof van Gent en het Groot Begijnhof van Sint-Amandsberg, en over het Gentse Belfort. Geïllustreerd.

1895. PIETERAERENS M. & A. SCHREVER, *Neogotisch Geraardsbergen. De realisatie van Louis Bert-de l'Arbre, (Kleine cultuurgidsen Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2000, 80 blz. Met verwijzingen naar Jean-Baptiste Bethune (1821-1894), August Van Assche (1826-1907), Arthur Verhaegen (1847-1899), Remi Rooms (1861-1934) en Leopold Blanchaert (1832-1913) die ook in Gent actief waren binnen de neogotiek, deel uitmaakten van de kunstenaarsgroep van Maaltebrugge of opleiding genoten aan de Gentse Sint-Lucasschool. Geïllustreerd.

1896. POELMAN R. & M. VANDER STRAETEN, *Het kasteel Carelshof in Sint-Amandsberg*, in *De Oost-Oudburg*, Jaarboek XXXVII, (2000), p. 243-276. Geïllustreerd.

1897. POULAIN N., *Tramlijn Begeerte, een drama voor de Gentse Voskenslaan*, in *Interbellum*, 21, (2001), nr. 2, p. 11-15. Door de aanleg van een tweede verkeersplein achter het station dreigen in de Voskenslaan een aantal architectonisch waardevolle huizen te moeten sneuvelen, onder andere van de architecten M. De Sutter, Van Ooteghem en C. Malfait.

1898. *Provinciale subsidies voor onderhouds- en conserveringswerken, in Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1999*, Gent, 2000, p. 81-97. Sinds 1996 beschikt de provincie Oost-Vlaanderen over een eigen subsidieregeling voor onderhoudswerken aan niet als monument beschermde, waardevolle gebouwen. Voor Gent werden subsidies toegekend aan huizen in de Burgstraat, de Keizer Karelstraat, de Mageleinstraat, de Ravensteinstraat, de Recollettenlei, de Sint-Katelijnestraat, de Zuidstationstraat en de Bouwmeestersstraat in Sint-Amandsberg. Geïllustreerd.

1899. RAMBAUT A. & C. VAN DEN WIJGAERT, *15de en 17de-eeuws gebrandschilderd glas-in-lood uit de doopkapel*, in *Monumenten en Landschappen*, 19, (2000), nr. 6, p. 23-30. Relas over het vooronderzoek van de glasramen uit de doopkapel van de Sint-Martinuskerk van Halle. Diverse fragmenten uit de 15de en de 17de eeuw werden in de 19de eeuw samengebracht en aangevuld door de Gentse architect en glazenier Arthur Verhaegen. Geïllustreerd.

1900. SCHEIR O. & B. DELAEY, *De priorij Onze-Lieve-Vrouw ten Hove of het Rattenkasteel te Waarschoot*, in *Monumenten & Landschappen*, Brussel, (20), 1 2001, nr. 2, p. 38-61. Relas van de bouwhistorische en bouwarcheologische studie van de cisterciënzerstichting die in 1444 in Waarschoot werd opgericht. Na de beeldenstormtijd vestigde de monnikengemeenschap zich

definitief in het Gentse toevluchtshuis dat tot klooster werd omgebouwd. Waarschoot bleef aanvankelijk als landgoed behouden, maar werd in de Franse tijd geprivatiseerd. De bijdrage handelt vooral over de nog behouden monumentale resten in Waarschoot en hun betekenis in een verhaal van destructie en verwaarlozing. Geïllustreerd.

1901. THIELEMANS S. (ed.), *Gentse stadsgezichten, (Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen)*, Gent, Sint-Niklaas, 2000, 60 blz. Verscheidene auteurs gaven een beknopte introductie tot een 28 locaties verspreid over Gent, de 19de-eeuwse gordel en de deelgemeenten. De uitgave vormde een verlengstuk van de gelijknamige tentoonstelling die door de Stad Gent van 30 september tot 17 december 2000 in het Bijloke museum was opgebouwd. Geïllustreerd.

1902. VAN AERSCHOT S. & M. HEIRMAN, *Vlaamse begijnhoven. Werelderfgoed*, Leuven, 2001, 272 blz. Publicatie gebaseerd op het dossier dat ingediend werd door de Vlaamse regering als motivering voor de inschrijving van de begijnhoven op de werelderfgoedlijst (Kyoto 1998). Aandachtspunten zijn onder meer de begijnenbeweging en het begijnenleven, de verschillende types begijnhoven en de structuur ervan, culturele waarde, restauratie en zorg om het erfgoed, en enkele representatieve voorbeelden waaronder Onze-Lieve-Vrouw ter Hooie en het begijnhof te Sint-Amandsberg bij Gent. Geïllustreerd.

1903. VAN BOST F. & G. DESMET, *Archiefbeelden. Gent-Centrum. Deel II*, Stroud, 2001, 128 blz. Selectie uit de uitgebreide verzameling oude foto's en prentkaarten van Frans Van Bost met aandacht voor de noordelijke volks- en industriewijken, de stadsvernieuwingen van het einde van de 19de en de 20ste eeuw, straten en pleinen binnen de 16de-eeuwse omwalling, Coupure en aanpalende wijken. Niet alleen de grote historische monumenten worden in de kijker gezet, maar ook winkels, hotels, scholen, industrie en zo meer. Geïllustreerd.

1904. VAN CALOEN V., J.F. VAN CLEVEN & J. BRAET, *Het Kasteel van Loppem, (Stichting Kunstboek)*, Oostkamp, 2001, 256 blz. Monografie over een kasteel dat in 1859-1862 werd gerealiseerd volgens de ontwerpen van Edward Pugin en Jean Baptiste Bethune. Geïllustreerd.

1905. VAN DAMME J., *César Vanhevele*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1999*, Gent, 2000, p. 98-105. Kunsthistorisch onderzoek naar de betekenis van de Gentse glazener César Vanhevele (1898-1956). Lijst van zijn werken. Geïllustreerd.

1906. VAN DEN BOSSCHE H.J., *Het beheer van tuinen en parken, een niet voor de hand liggende klus*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), Cahier 15/2, p. 8-12. Over het beheer, de conservering en het onderhoud van historische tuinen. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

1907. VAN DE VIJVER D., *Architectuur en natie in Pierre Jacques Goetghebueurs Chois des monumens... (1817-1828)*, in *De Woonstede door de eeuwen heen*, 127, (2000), nr. 3, p. 2-9. Artikel gebaseerd op de gelijknamige publicatie en tentoonstelling. De auteur bespreekt alle facetten van deze veelzijdige publicatie in haar brede politieke, wetenschappelijke en esthetische ambities. Ook de rol van P.J. Goetghebuer als pionier van een nationale architectuurgeschiedschrijving en als vroeg pleitbezorger van de monumentenzorg, wordt hier belicht. Geïllustreerd.

1908. VAN DE VIJVER D., *Pierre-Jacques Goetghebuer: architectuurgeschiedenis tussen passie en plicht*, in *@rchieflink*, 1, (2001), nr. 2, p. 1-3. Over de samensteller van de iconografisch-topografische verzameling die in het Stadsarchief wordt bewaard onder de naam van Atlas Goetghebuer. Daarnaast speelde architect Pierre-Jacques Goetghebuer (1788-1866) een belangrijke rol in het culturele leven van zijn tijd. Geïllustreerd.

1909. VAN DOORNE G. (dir.), *Open Monumentendag Gent 10 sept. 2000*, (*Stad Gent, Dienst Monumentenzorg*), Gent, 2000, 38 blz. De volgende monumenten worden door diverse auteurs beknopt toegelicht: het Belfort en zijn tijdsinstrumenten (Emile Braunplein), de Aula van de Universiteit (Voldersstraat), de Volkssterrenwacht Armand Pien (Rozier), de Sint-Jan-Baptistkerk (Afsnee, Afsneedorp), het Stadsarchief (Abrahamstraat), de Westerbegraafplaats (Palinghuizen), de bisschoppengalerij op de begraafplaats van Mariakerke (Mariakerkeplein), de ruïnes van de Sint-Baafsabdij (Gandastraat), het Gravensteen (Sint-Veerleplein), de Sint-Pietersabdij (Sint-Pietersplein), de Bijlokesite (Bijlokekaai, Jozef Kluyskensstraat), de Lakenhal (Sint-Baafsplein), de Arena Van Vletingen (Lange Violettenstraat), de voormalige stadsschool Emile Braun (Voldersstraat), het station van Sint-Denijs-Westrem (Jean-Baptist de Ghellincklaan), het Kunstencentrum Vooruit (Sint-Pietersnieuwstraat), de Koninklijke Nederlandse Schouwburg (Sint-Baafsplein), het Augustijnenklooster (Academiestraat), de woning Gustave Beaumont (Papegaaistraat), een voormalige afspanning (Jan Botermanstraat), het Geuzenhuis (Kantienberg) en het Caermersklooster of klooster van de geschoeide karmelieten (Lange Steenstraat). Geïllustreerd.

1910. VAN DOORNE, G. & J.P. FRANSEN (dir.), *Jezuïtenstreken. Barbara zonder toren*, (*Stad Gent, Dienst Monumentenzorg*), Gent, 2001, 44 blz. Beknopte schets van de diverse jezuïetenvestigingen in Gent en met meer uitgebreide toelichtingen over het jezuïetenklooster, het gymnasium en de Sint-Barbarakerk aan de Savaanstraat. Geïllustreerd.

1911. VAN DOORNE G. & G. THIELEMANS (red.), *Gentse stadsgezichten. Een stadsmozaïek*, Gent, 2000, 60 blz. Publicatie uitgegeven ter gelegenheid van de gelijknamige tentoonstelling, die kadert in het actieplan *Synergie 2000*, waarin een intense samenwerking beoogd wordt tussen stedelijke culturele

instellingen. achtentwintig locaties binnen de Stad Gent worden, los van elkaar, toegelicht. Geïllustreerd.

1912. VAN DOORNE G. & A. VERHOFSTE (red.), *De stelling voorbij, 25 jaar monumentenzorg Gent. Circuit 1, (Stad Gent, Dienst Monumentenzorg)*, Gent, 2000, 44 blz. Beknopte toelichtingen bij monumentenzorgrealisaties in de Kuip of het Centrum van de stad binnen de Leiebocht. Geïllustreerd.

1913. VAN DOORNE G. & A. VERHOFSTE, *De stelling voorbij, 25 jaar monumentenzorg Gent. Circuit 2, (Stad Gent, Dienst Monumentenzorg)*, Gent, 2000, 32 blz. Bespreking van monumentenzorg gedurende de laatste twee decennia in het deelgebied van het Sint-Pietersdorp en het zuiden van de Kuip. Geïllustreerd.

1914. VAN DOORNE G. & A. VERHOFSTE (red.), *De stelling voorbij, 25 jaar monumentenzorg Gent. Circuit 3, (Stad Gent, Dienst Monumentenzorg)*, Gent, 2000, 40 blz. Realisaties over twee decennia monumentenzorg in het deelgebied Overleie. Geïllustreerd.

1915. VAN DOORNE G. & A. VERHOFSTE (red.), *De stelling voorbij, 25 jaar monumentenzorg Gent. Circuit 4, (Stad Gent, Dienst Monumentenzorg)*, Gent, 2000, 28 blz. Over monumentenzorgrealisaties in het Patershol en de noordelijke centrumwijken. Geïllustreerd.

1916. VERMEIREN R., *Het archief van de ateliers Bressers en Blanchaert in Monumenten en Landschappen*, 19, (2000), nr. 52-62. Bespreking van de waarde van het archief, bewaard in het Kadoc, van verschillende generaties van deze kunstenaarsfamilies (beeldhouwers, decoratieschilders en meubelmakers), die evolueerden tot restaurateurs vooral op het vlak van kerkelijke interieurs. Gevestigd in de kunstenaarskolonie van Maaltebrugge bij Gent en verbonden aan de Gentse Sint-Lucasschool werkten zij vooral in neogotische traditie onder leiding van Jean-Baptiste Bethune.

1917. VIAENE R. & C. VAN DEN HEEDE (red.), *200 jaar Plantentuin Gent, (Vrienden van de Plantentuin)*, Gent, 2000, 240 blz. Uitgave naar aanleiding van een tweehonderdjarig bestaan. De Gentse Plantentuin werd in 1797 opgericht en was aanvankelijk gevestigd in de voormalige Baudelo-abdij. In 1817 werd hij overgedragen aan de nieuw opgerichte Universiteit. In het begin van de 20ste eeuw kwam de plantentuin terecht aan de Karel Lodewijk Ledeganckstraat waar hij een internationale faam verwierf, onder meer door bepaalde aspecten van zijn verzameling zoals de verschillende soorten orchideeën. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

1918. VIAENE S., *Wegwijs: de Karel Mirystraat*, in *@rchieflink*, 1, (2001), nr. 4, p. 7. Over de Karel Mirystraat die in 1888 werd aangelegd en genoemd van de Gentse musicus en componist Karel Miry (1823-1889). Geïllustreerd.

1919. *Het wettelijk beschermd monumentaal patrimonium. Beschermd monumenten, stads-en dorpsgezichten en landschappen*, in *Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1999*, Gent, 2000, p. 167-211. Bespreking van de wettelijke beschermingen die in 1999 voor de Provincie Oost-Vlaanderen werden betekend. Voor Gent behandelt P. DEVOS de elektriciteitscentrale SPE aan de Ham, het psychiatrisch centrum Dr. Guislain, het postgebouw aan de Korenmarkt, het station aan Sint-Denijs-Westrem en de elektrische centrale van Langerbrugge

Kunst, cultuur

1920. AUMANN F., "*Flandria liberata*". *Een merkwaardige kunstprent in 1653 door de Stad Gent opgedragen aan landvoogd Leopold Willem van Oostenrijk in Miscellanea Balivae de Juncis II. Verzamelde opstellen over Alden Biesen, Bernissem, Leopold Willem van Oostenrijk (1662), Clemens August van Beieren (1761) en de landcommandeurs Schönborn (1743) en Belderbusch (1784)*, in MERTENS, J. (ed.). *Bijdragen tot de geschiedenis van de Duitse orde in de Balije Biesen*, Bilzen, 2000, nr. 6, p. 265-310. Analyse van een prent, ontworpen door Erasmus Quellin, die door de Stad Gent in 1653 aangeboden werd aan de toenmalige landvoogd van de Spaanse Nederlanden als huldeblijk voor de militaire overwinningen op de Fransen. Een exemplaar van deze prent bevindt zich in het Stadsarchief van Gent, evenals het aannemingscontract, diverse brieven en alle kasbescheiden die de vervaardiging van de prent en bijbehorende Latijnse dedicatie betreffen.

1921. BOUCKAERT B., *New Ghent documents on the bell-founders Jacobus Waghevens, Johannes II Van den Gheyn, Johannes II Grogart, Petrus Hemony, Jacques Van Laerebeke, Johannes Pauwels and Georges Dumery*, in *Akten van het 11de Wereldbeiaardcongres, 9-13 augustus 1998*, Mechelen-Leuven, 2000, p. 56-70. In deze bijdrage worden enkele tot op heden onbekende contracten (of andere documenten) met uit de Lage Landen afkomstige klokkengieters in de kijker geplaatst. Deze gegevens vullen de kennis over hun activiteiten verder aan en vervolledigen tevens de kennis over het Gentse klokkenwezen.

1922. BOUCKAERT B., *Het muziekkoninkrijk van de Sint-Baafskathedraal. Een stille getuige tot leven gewekt*, in *De Bijloke-Openingsmanifestatie seizoen 2000-2001*, Gent, 2000, p. 12-15. Korte introductie op de muziek die tot de verzameling van de Sint-Baafskathedraal behoort en waarvan er thans een honderdtachtig handschriften worden geïnventariseerd. De auteur geeft tevens

een bondige toelichting over de 18de-eeuwse componisten zoals Frans-Joseph Krafft (1721-1795) en Henri Barth (1727-1791), die in Gent werkzaam waren. Gevolgd door een overzichtscatalogus (p. 34-47) van drieëndertig stukken over 18de-eeuwse muziek in de Sint-Baafskathedraal en waarrond de Stedelijke Concertzaal De Bijloke een tentoonstelling had opgebouwd. Geïllustreerd.

1923. BOUCKAERT B., *Het muziekleven in Sint-Baafs: uitbouw van een professioneel muziekensemble van 1536*, in BOUCKAERT B. (dir.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*, Gent-Paris, 2000, p. 148-189 (zie ook Franse uitgave cf. B. BOUCKAERT). Over de inrichting van het muziekleven in de Gentse Sint-Baafskerk, na de omvorming tot kapittelkerk, met belichting van de zangmeesters, de koralen, het koralenhuis, het Vigliuscollege, de cotidiane, de vicarissenzangers, de muziekbibliotheek, het repertoire en het orgel. Met verwijzing naar handschriften en muziekpartituren. Geïllustreerd.

1924. BOUCKAERT B. (dir.) *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*, (*Centre européen pour la recherche des musiques médiévales*, Fondation Royaumont/Cerimm, Ludion/Flammarion), Gent-Paris, 2000, 248 blz.; Franse uitgave *La cathédrale Saint-Bavon de Gand, du moyen âge au baroque*, Gent-Paris, 2000, 248 blz. Met bijdragen van diverse auteurs wordt het kunstleven, meer bepaald de muziek, binnen een ruime context van Sint-Baafsabdij/Sint-Baafskathedraal toegelicht. Met register op persoonsnamen. Geïllustreerd.

1925. BOYENS P., *Een zeldzame weelde. Kunst van Latem en de Leiestreek 1900-1930*, (*Ludion*), Gent, 2001, 192 blz. Over de kunstenaarsgroep die zich in en om Sint-Martens-Latem gedurende zowat dertig jaar ontplooiden. De auteur onderkent drie tendenzen: romantisch geïnspireerde Heimatkunst, impressionisme en expressionisme. Geïllustreerd.

1926. BOYENS P., *Een zeldzame weelde. Kunst van Latem en de Leiestreek 1900-1930*, in *Museumkrant Museum voor Schone Kunsten*, 12, (2001), nr. 2, s.p. Geïllustreerd.

1927. CAESE G. & N. POULAIN, *Elpé, een onbekend ontwerper van affiches*, in *Interbellum*, 21, (2001), nr. 3, p. 9-15. Oproep naar informatie over de identiteit van een onbekende afficheontwerper, Elpé, actief tijdens de dertig jaren van de 20ste eeuw. Geïllustreerd.

1928. CLARK G.T., *Made in Flanders. The master of the Ghent Privileges and manuscript painting in the Southern Netherlands in the Time of Philip the Good*, New York-Berlin, 2000, 499 blz. Analyse van de productie aan miniaturen, bijeengebracht onder de benaming *Meester van de Gentse Privileges*.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

De auteur probeert aan te tonen dat de volledige productie tussen 1440 en 1460 tot stand kwam in twee verschillende ateliers, beide onder leiding van 'de meester'..., één in Gent en één in Tournai (Doornik). De auteur poogt eveneens aan te duiden dat een tweede meester beide ateliers leidde van 1460 tot 1475. Geïllustreerd

1929. DE LOOSE B., *Tentoonstelling '100 jaar vormgeving in Vlaanderen'*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 50, (2001), nr. 1, p. 29-32. De tentoonstelling in het Museum voor Sierkunst in Gent toont een aantal sterke momenten uit de Vlaamse designgeschiedenis. Behandeland aan de hand van ongeveer 350 items. Geïllustreerd.

1930. DE SMET J., *Sint-Martens-Latem en de kunst aan de Leie 1870-1970*, Tielt, 2000, 352 blz.

1931. D'HOLLANDER J., *Het klokkenspel als middeleeuws muziekinstrument*, in *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse Beiaardkring*, 4, (2000), nr. 3, p. 2-14. De beiaard ontwikkelde zich uit de uurklok van het torenuurwerk, het kamerklokkenspel in het altaarklokje. Deze ontwikkeling wordt geschetst in haar muziektechnische, ambachtelijke, maatschappelijke en culturele context. Geïllustreerd.

1932. DUVERGER E., *De Gentse kunstverzamelaar en mecenas bisschop Antoon Triest (1577-1657)*, in BOUCKAERT B. (dir.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*, Gent-Paris, 2000, p. 190-225 (zie ook Franse uitgave cf. B. BOUCKAERT). Met biografie, toelichting over de eigen kunstverzameling, de portretten die deze bisschop van zich liet vervaardigen, het mecenaat en de stichting Triest die tot in de 18de eeuw instond voor de verfraaiing van interieur en meubilair in de Gentse Sint-Baafskathedraal. Geïllustreerd.

1933. FOISTER S., S. JONES & D.COOL (red.), *Investigating Jan Van Eyck*, Turnhout, 2000, 252 blz. Schriftelijke neerslag van het Jan Van Eyck-symposium, georganiseerd in de National Gallery (London) in 1998. Weerslag van recent onderzoek naar de aspecten van Jan Van Eycks artistieke productie tijdens de jaren '30 van de 15de eeuw, wanneer hij in Brugge resideerde. De belangrijkste werken van de meester worden opnieuw aan een grondig onderzoek onderworpen en leveren nieuwe informatie over inhoud en methode van zijn werk. Verwijzingen naar het Gentse meesterwerk van het Lam Gods. Geïllustreerd.

1934. HAGGH B., *Muziek en ritueel in de Sint-Baafsabdij: structuur en ontwikkeling van de liturgie, het gregoriaans, de liturgische handschriften en drukken*, in BOUCKAERT B. (dir.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*, Gent-Paris, 2000, p. 46-84 (zie ook Franse uitgave

cf. B. BOUCKAERT). Chronologisch overzicht van het muziekleven in de Sint-Baafsabdij van de 9de tot de 16de eeuw, met verwijzing naar handschriften en muziekpartituren. Geïllustreerd.

1935. HOOZEE R., *Museum voor Schone Kunsten Gent, (Musea Nostra)*, Gent, 2001, 136 blz. Herwerkte versie van de vorige museumuitgave in dezelfde reeks, met toelichting over de topstukken uit de museumcollectie. Geïllustreerd.

1936. HUMBLET L., *De Hemony-beiaarden van Gent en Utrecht II*, in *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse Beiaardkring*, 4, (2000), nr. 3, p. 15-23. Het Gentse Belfort bewaart nog 25 oorspronkelijke 17de-eeuwse Hemony-klokken. Ze worden in hun context en geschiedenis besproken, en vergeleken met de Hemony-beiaard van de Utrechtse Domtoren. Geïllustreerd.

1937. HUYS J., *Gentse juweeltjes voor de stadsschalmeiers*, in *Clocke Roeland*, 5, (2001), nr. 2, p. 14-15. Over de juwelen bij de staatsiekledij van de Gentse stadsschalmeiers, met verwijzing naar de hechtels vervaardigd door edelsmid Cornelis de Bont (1440-1510) en bewaard in het Bijloke museum.

1938. HUYSMAN S., *Feestkledij verplicht. Feestkledij door de eeuwen heen*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2001), Cahier 17, p. 1-33. Themanummer ter gelegenheid van een tentoonstelling die van 28 januari tot 27 mei 2001 in het Museum voor Industriële Archeologie en Textiel was opgebouwd. Geïllustreerd.

1939. *Inventaire archeologique - fiche n°20*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 4, p. 211-212. Heruitgave van een fiche, opgesteld door Cesar Snoeck over de muziekinstrumenten van Henri Willems de Jonge.

1940. KESENNE J., *Het oorkussen van de melancholie. Museum voor Schone kunsten Gent*, Gent, 2000, 79 blz. Catalogus uitgegeven ter gelegenheid van de tentoonstelling *Het oorkussen van de melancholie* in het Museum voor Schone Kunsten te Gent. In de tentoonstelling wordt gefocust op het effect van schaduwen, de dreigende verte in het landschap, het verstijfde lichaam, metaforen van dood en verdoemenis, het gevecht tegen aftakeling en verval, de verleiding van het kwaad, de ijdele illusie in spiegelbeelden aan de hand van werken van George Minne, Albert Baertsoen, Lili Dujourie, Jan Vercruyse, Jules de Bruycker, en anderen. Geïllustreerd.

1941. LEKENS L., *Beeldhouwer-keramist "MaRf" aanwezig in het stadsbeeld*, in *GOV-Heraut*, 36, (2001), nr. 2, p. 13-16.

1942. LOOTENS P., *Ballotage en billets: het aanvaarden en verwerpen van operadiva's in de Gentse Opera (1840-1880)*, in *Archieflink*, 1, (2001), nr. 3,

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

p. 3-4. Korte bijdrage over het beoordelen van de operazangers door het publiek.

1943. LOOTENS P., *Sponsor een digitale diva*, in *Archieflink*, 1, (2001), nr. 3, p. 5. Over de sponsoractie die door het Gentse Stadsarchief op touw werd gezet voor de digitalisering van de unieke collectie foto's van opera-artisten.

1944. NYS W., *Koninklijk zilver voor volk en vorst (Sterckshofstudies 17)*, Antwerpen-Deurne, 2001, 379 blz. Catalogus bij de gelijknamige tentoonstelling over de Zuid-Nederlandse en Luikse hofedelsmeedkunst, gewijd aan het Belgisch koningshuis. Hierbij wordt aandacht besteed zowel aan het zilver dat voor de koninklijke familie werd gemaakt als aan het koninklijk zilver dat andere personen, instellingen of verenigingen bezitten, zoals geschenken voor honderdjarigen of trofeeën aan sportverenigingen. Lijst met de biografieën van de hofedelsmeden waaronder een aantal Gentse huizen. Geïllustreerd.

1945. OGONOVSKY-STEFFENS J., *De monumentale opdrachten van Jean Portaels: een droom die niet uitkwam*, in *Het Tijdschrift van Dexia Bank*, 55, (2001), nr. 215, p. 19-26. Over het oeuvre van kunstenaar Jean Portaels, die vooral bekend is door het fronton van Sint-Jacob op de Coudenberg in Brussel. Na het behalen van de Prijs van Rome in 1842 verbleef hij in Parijs. Vandaar stuurde hij een oriëntalistisch werk naar het Salon van Gent in 1847. Het succes leidde tot een aanstelling als leraar aan de tekenklas van de Gentse Academie van 1847 tot 1849. Nadien speelde zijn kunstenaarsloopbaan zich vooral buiten Gent af, onder meer in Brussel en Liège. Geïllustreerd.

1946. POULAIN N., *Een geschenk van Nederland aan Vlaanderen: de Noord-Nederlandsche Keurboekery*, 1913, in *Interbellum*, 21, (2001), nr. 4, p. 5-15. In de Gentse bibliotheek wordt een boekenkast bewaard, ontworpen door architect Guillaume Frédéric la Croix, versierd met houtsnijwerk van Lambertus Zijl, en opgesteld in het Nederlandse paviljoen op de Wereldtentoonstelling van 1913 te Gent. Het artikel is gewijd aan de bespreking van die kast en de ontwerpers ervan.

1947. SCHREURS E., *Burney's Travelogue and the Staten van goederen: Echoes of a flourishing Bell and Carillon Culture in Collegiate Churches in Flanders (1772-1787)* in *Akten van het 11de Wereldbeiaardcongres, 9-13 augustus 1998*, Mechelen-Leuven, 2000, p. 43-55. De auteur probeert een inzicht te verwerven in het functionele karakter van klokkengelui en beiaardspel tegen de achtergrond van de globale bloei van het muziekleven in het toenmalige Vlaanderen van het laatste kwart van de 18de eeuw.

1948. SCHREURS E., *Kathedralen en collegiale kerken, centra van muziekcultuur in Vlaanderen late Middeleeuwen tot circa 1650*, in BOUCKAERT B. (dir.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*,

Gent-Paris, 2000, p. 140-147 (zie ook Franse uitgave, cf. B. BOUCKAERT). Over de organisatie van het muziekleven in collegiale kerken en de betekenis van dit kerkelijke milieu als voedingsbodem voor componisten en musici. Met verwijzingen naar de Gentse Sint-Baafskerk. Geïllustreerd.

1949. SCHMIDT P., *Het Lam Gods, (Ludion gids voor de bezoeker)*, Gent, 2001, 64 blz. Bondige en overzichtelijke beschrijving van dit 15de-eeuwse retabel, in 1420 gerealiseerd door de gebroeders Hubert en Jan van Eyck voor Joos Vydt. Geïllustreerd.

1950. THOMPSON J. & PANAMARENKO, *For clever scholars, doctors and astronomers, (Ludion)*, Gent, 2001, 88 blz. Over het oeuvre van de Antwerpse kunstenaar Panamarenko. Met verwijzing van het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst of S.M.A.K. in Gent. Geïllustreerd.

1951. VAN DAMME F., *De Academie voor Teken- en Bouwkunde van Wetteren. Geschiedenis van het beeldend kunstonderwijs in Wetteren van 1823 tot 1985*, Wetteren, 1999, 300 blz. Ontstaan en evolutie van de Tekenacademie in Wetteren binnen de geschiedkundige en cultuurhistorische context. De auteur illustreert die geschiedenis vooral via de kunstenaars die er les hebben gegeven. Hij geeft ook de korte biografie van alle leerkrachten die tot aan de Tweede Wereldoorlog aan deze school les hebben gedoceerd. Een aantal onder hen zijn Gentenaren of studeerden aan de Gentse Academie, zoals onder meer Prosper Böss, Théodore Canneel, Louis Geens, Pascal Ledoux en Théophile Lybaert.

1952. VAN DE WALLE A.L.J. & R. HEUGHEBAERT (dir.), *De Chest of Courtrai. Een diplomatieke koffer anno 1302. Zijn techniek en gebruik*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2001), nr. 2, p. 1-72. Na een uitgebreide analyse van het stuk, voornamelijk van een voorpaneel en de rug die als primaire stukken worden beschouwd, wordt er dieper ingegaan op de datering, de bestemming, de opdrachtgever, de maker, de iconografie en de betekenis van het meubelstuk. Met een addendum over het middeleeuwse meubel in België en met een Engelse samenvatting. Geïllustreerd.

1953. VAN PARYS J., *In de hoop van vrede. De nadagen van Cyriel Buysse (1931 - 1932)*, in *Mededelingen van het Cyriel Buysse Genootschap*, XVI, (2000), p. 19-112. Laatste levensjaren van Buysse in zijn werkplaats op de Molenberg in Deurle, overlijden in het 'Maison Rose' in Afsnee en bijzetting op de Westerbegraafplaats van Gent.

1954. *Vormgeving in Vlaanderen. Aspecten van meubeldesign*, (Themanummer van het tijdschrift *Vlaanderen*), 50, (2001), nr. 1, 64 blz. Verschillende bijdragen waarin ook Gentse ontwerpers, galerijen of musea aan bod komen. Met bijdragen van onder andere M. DUBOIS, *Aspecten van het meubeldesign*

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

in *Vlaanderen*, L. MELIS, *Op zoek naar de essentie. Werk van Maarten van Severen*, p. 29-31 en van L. DAENENS, *Het Museum voor Sierkunst en Vormgeving-Gent*. Geïllustreerd.

1955. WUYTS E., *Het metalen visitekaartje van de Wereldtentoonstelling Gent 1913*, in *De Draeke*, 24, (2000-2001), nr. 2, p. 9-12. Over de Gentse medailles, gemaakt tijdens de Wereldtentoonstelling van 1913.

1956. X., *Nieuwe aanwinst. Wierook, een tekening van Fernand Khnopff*, in *Museumkrant*, 11 (2000), nr. 3, p. 2-4. Bespreking van een nieuwe aanwinst voor het Museum voor Schone Kunsten 'Wierook', pastel en houtskool op papier van ca. 1898 van Fernand Khnopff (...). Geïllustreerd.

Materiële cultuur

1957. DHAENE S., H. VANDENBERGHE & H. COTTYN (red.), *Mannen met baarden. Het Huis van Alijn over de tuinkabouter*, (Uitgeverij Van Halewyck), s.l., 2001, 102 blz. Uitgave ter gelegenheid van een gelijknamige tentoonstelling in het Huis van Alijn, voorheen Museum voor Volkskunde, in Gent. Met de medewerking van verscheidene auteurs. G. DE MEYER heeft het over de boodschap van de tuinkabouter en de culturele betekenis van tuinkitsch (p. 13-32). De geschiedenis van de tuinkabouter wordt verhaald door J.P. HEERBRANT (p. 33-50). H. LOX behandelt de dwergen in sprookjes en sagen (p. 51-64). Tenslotte licht M. JACOBS de bijdrage toe van de tuinkabouters tot de (cyber)manologie. Geïllustreerd.

1958. *Inventaire archeologique - fiche n°3*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 1, p. 18-19. Heruitgave van een fiche, opgesteld door kannunik Vanden Gheyn over fragmenten van een Romaanse doopvont vermoedelijk afkomstig uit de Heilig-Kerstkerk en bewaard in de Sint-Baafsabdij.

1959. *Inventaire archéologique - fiche nr. 73*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 6, p. 365-366. Heruitgave van een bijdrage van Alfons Van Werveke over de grafzerk van Huibrecht Van Eyck in het Museum voor Stenen Voorwerpen. Geïllustreerd.

1960. SWIMBERGHE P., *Delfts blauw*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 4, p. 40-44. Zowat twintig jaar geleden werden een aantal tegels gerecupereerd uit een huis aan de Serpentstraat. De studie ervan sluit aan bij het onderzoek van de productie van z.g. Delfts aardewerk in Gent. Geïllustreerd.

Heemkunde, volkskunde, genealogie

1961. ANTHEUNIS V., *Dagboek telegrambesteller-depechedragers + 1940*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 4, p. 225-231. Lijst van de telegrambestellers tot omstreeks 1940 en herinneringen uit het leven van de telegrambesteller Victor Antheunis.

1962. BAILLIEUL B., *Emiel Geldof, de laatste traditionele boogpezenmaker in België*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXVI, (2001), nr. 1, p. 49-61. Artikel gebaseerd op een aantal recente interviews met de 95-jarige E. Geldof, de enige persoon in België, die naast het vervaardigen van synthetische pezen ook nog de techniek beheerst om pezen uit hennep te vervaardigen voor de klassieke houten handboog. Geïllustreerd.

1963. BRAEKMAN W.L., *Bedelaars bij de Gentse of Ekkergermse omme-gang*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXVI, (2001), nr. 1, p. 27-31. Over de gevierde Gentse dichter uit de eerste helft van de 18de eeuw, Jacobus Hije (1667-1749). Hij speelde een belangrijke rol in de heroprichting van de redereijerskamer *De Fontaine* in 1701. De auteur bespreekt een beschrijving door Hije van de bedelaars die ter gelegenheid van de Ommegang van Ekkergerm naar Gent kwamen afgezakt en zich langs het parcours opstelden.

1964. BRAEKMAN W.L., *Bruiloftsgebruiken te Sint-Marie-Cappel, Oostakker en Tiegem (1560-1621)*, in *Oostvlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 4, 409-411. Over spinrokken en spinnewiel als symbool voor huwelijk in de Gentse regio aan de hand van enkele getuigenissen uit de 16de en de 17de eeuw.

1965. BRAEKMAN W.L., *De jodeneed te Gent (1724)*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 4, p. 406-408. Over de eed die aan de joden werd opgelegd bij een rechtsgeding met een christen. In het *Memorieboek van Gent* wordt in 1724 de introductie gesignaleerd van een dergelijke eed. De auteur onderkent een sterke gelijkenis tussen de Duitse en de Gentse ceremonie.

1966. BRAEKMAN W.L., *De tabaksrookklisteer kan de drenkeling niet reanimeren (1784)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 4, p. 231-232.

1967. BRAEKMAN W.L., *Uitdaging tot gevecht (1589-1620): Aalbeke, Gent, Merendree, Staden, Wondelgem*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXVI, (2001), nr. 1, p. 98-99. Bespreking van de methode om iemand op een symbolische wijze te kennen te geven dat men met hem wil vechten, bijvoorbeeld door het overhandigen van een schoenveter, of 'nesteling'.

1968. BRAEKMAN W.L., *De zelfmoord van de boekdrukkers Gimblet in 1801*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 3, p. 154.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

1969. BROGET G., *Gelukkige kinderjaren te Gentbrugge 1925-1938*, in *Land van Rode*, 29, (2001), nr. 114, p. 19-36. Persoonlijke herinneringen aan omgeving, sociale toestanden, personen, gebruiken en gebeurtenissen in deze Gentse randgemeente.

1970. BROGET G., *In die Peperstrate*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 1, p. 2-18. Geïllustreerd.

1971. BRYSSSE A., *Onze dokwerkers van weleer*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 3, p. 166-170.

1972. BUYS D., *De burgemeesters van Wondelgem in Vroonstalle*, *Jaarboek 1999*, Wondelgem 1999, p. 20-25.

1973. BUYS D., *Huizen van stand in Vroonstalle*, *Jaarboek 1999*, Wondelgem, 1999, p. 3-19. Bijdrage naar aanleiding van een geleide historische wandeling door Wondelgem, die voert langs een aantal nog bestaande of verdwenen domeinen.

1974. CASSIMAN P., *De Baarlse klok in Ronsele en haar opvolgers*, in *Dronghine*, *Jaarboek 1999*, Dronghen, 1999, p. 143-144.

1975. CASSIMAN P., *Twee eeuwen onderwijs te Baarle*, in *Dronghine*, *Jaarboek 2001*, Dronghen, 2001, p. 1-30.

1976. COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 4 mei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 5, p. 329-332; *5 en 6 mei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 6, p. 394-400; *7 en 8 mei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 1, p. 32-37; *9 mei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 2, p. 109-117; *10 en 11 mei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 3, p. 174-180; *12 en 13 mei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 4, p. 232-242.

1977. DAEM M., *Huwelijksverrassingen in Gent en omstreken*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 3, p. 171-174. Over huisversiering en rijstworp in Gent.

1978. DAEM M., *Kroniek van het internationaal studiekomitee voor ommegangsreuzen*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 4, p. 418-443, *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXVI, (2001), nr. 1, p. 81-96. Historisch overzicht van de Gentse ommegangsreuzen vanaf hun ontstaan in 1662 tot op heden. De auteur wijst erop dat er na de tien 17de-eeuwse reuzen, een onderbreking plaatsvond van tweehonderd jaar en dat de overige vijfenzestig reuzen allen tot stand kwamen in de periode van 1900 tot 1996.

1979. DE BOECK D., *Onze wegen in historisch perspectief (deel 11)*, in *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 41, (2001), nr. 1, p. 1-10; nr. 2, p. 36-41; nr. 3, p. 52-58. Verwijzingen naar Gentse wegen.

1980. DE CLERCQ A., *Er wordt "gebokst" te Gent! Proeve van mondelinge geschiedenis van de Gentse sportscène*, in *Tijdschrift voor industriële cultuur*, 71, (2000), nr. 3, 40 blz. Historische informatie rond vier sporttakken, namelijk voetbal, basketbal, wielrennen en boksen, gebaseerd op interviews van sportvedetten die de vroegere Gentse sportscène beheersten. Geïllustreerd.

1981. DE KOKER B., *De "besmettelijke ziekte onder het hoornvee" of mond- en klauwzeer in de 18de eeuw*, in *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, 41, (2001), nr. 2, p. 25-27.

1982. DE MAEGD C., *Rafeldraden voor erfgoedzorg: de familiearchieven*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 91-95.

1983. DERVEAUX H., *Drongenaars worden Amerikanen!*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Drongen, 1999, p. 37-38.

1984. DHAENE S., *Het huis van Alijn. Terugblik 2000 - Activiteiten 2001*, in *Oostvlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 4, p. 444-450. Geïllustreerd.

1985. DONCHE P., *Genealogische memorialen*, in *Vlaamse Stam*, 37, (2001), nr. 9, p. 400-415. Onder andere worden hier de memorialen van Jan van Dadizele, hoogbaljuw van Gent, van de eminente jurist Philip Wielant en van een Gentse marskramer Pieter Dierkens besproken.

1986. GILS R., *Monografie van een versterking in Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 97-100.

1987. GOORMACHTIG A., *Johann Strauss vader in Gent*, in *G.O.V. Heraut*, 35, (2000), nr. 6, p. 42-48. Over het verblijf van Strauss in het Gentse Hôtel de Flandre tijdens één van zijn reizen in 1838. Hij bracht concerten in het Stadhuis en in het Casino aan de Coupure. Geïllustreerd.

1988. GOOSSENS N., *De "appareil fumigatoire" van de Gentse brandweer 1808*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 5, p. 338-339. In 1808 verwerft de Gentse Brandweer een tabaksrookklisteer als middel bij verdrinking of verstikking. Geïllustreerd.

1989. HERREMAN B., *Relaas van een aantal gesprekken met Roger Drieghe, bloemist te Wondelgem*, in *Vroonstalle, Jaarboek 1999*, Wondelgem,

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

1999, p. 32-40. Herinneringen uit de levensloop van deze bloemist uit Wondelgem, geboren in 1922.

1990. HEYERICK A., "Leven" in *Drongense herbergen*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Drongen, 1999, p. 57.

1991. HUYS P., *Een Drongense chirurgijn hanteert zijn "scheers" (1638)*, in *Vlaamse Stam*, 37, (2001), nr. 6, p. 254-255. Beschrijft een handgemeen dat plaatsvond in een Drongense herberg.

1992. HUYS P., *De Gentse kunstschilder-leraar Constantin Sloedens*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 1, p. 30-32. Over de impact van deze kunstschilder-tekenleraar die gratis tekenlessen gaf aan meer dan tweehonderd leerlingen.

1993. HUYS P., *Over enkele Gentse lofdichten op de tabak (ca. 1700)*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 4, p. 412-417.

1994. HUYS P., *Over het wethuis en de schandpaal van Baarle en de bewoners van de dorpskom anno 1764*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Drongen, 1999, p. 59-69.

1995. HUYS P., *Het protest van de Gentse "Confrerie van Sint-Zacheus" tegen de wildgroei van nieuwe herbergen in Gent (1768 - 1778)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 2, p. 99-103.

1996. HUYS P., *Twee krantenknipsels uit de "Gazette van Gent" in 1849*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Drongen, 1999, p. 43-44. Krantenknipsels in verband met de Muziekmaatschappij van Drongen en het koor van Baarle.

1997. HUYS P., *Van criminele feiten in Drongen, II (1656& 1666)*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Drongen, 1999, p.121-124.

1998. HUYS P., *Het wapenbezit in Drongen in het jaar 1789*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Drongen, 1999, p.133-141.

1999. *In Pégoud vlieg naor omhuuge, om zijn keunste te goan tuuge*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 2, p. 104-108. Beschrijving van het evenement op 4 november 1913 over de luchtacrobaat Pégoud in Gent, gebaseerd op een artikel uit het *Volksblad* van Gent en andere anonieme krantenknipsels.

2000. JASPERS P., *Nut en oorzaak van archiefmateriaal bij de studie van interbellumarchitectuur*, in *Introductie tot Erfgoedzorg en Archieven. Verslagboek van het jaarthema, (Contactforum voor Erfgoedverenigingen V.C.M.)*, Brussel, 2001, p. 101-105.

2001. KLUYSKENS P., *Aardbevingen in Gent*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 4, p. 221-225.

2002. LEVIS E., *'t Gentsch spant de kruune! "In Keizer Karel bij Karel De Keyzer"*. *Over Gentsche cafés en handelshuizen*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 4, p. 242-259.

2003. LEVIS E., *De Gruutboekhouwer van Lieven Bauwens*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 73, (2001), nr. 1 (cahier 17/2), p. 1-24. Uitgave in het Gents van een verhaal van kolonel Francies Van Geert, in 1850 opgetekend door baron Jules de Saint-Genois en geïllustreerd door A.P. Sunnaert.

2004. LOX H., *Van stropdragers en de pot van Olen. Verhalen over Keizer Karel*, Leuven, 1999, 272 blz. De auteur brengt een analyse van tweehonderdvijftig kluchten, legenden, sprookjes, anecdotes en raadsels met Keizer Karel als centraal thema, behorend tot het Vlaamse volkskundige erfgoed van de 16de tot de 20ste eeuw. Een aantal verhalen zijn te Gent gesitueerd. Geïllustreerd.

2005. MAES D., *De beste hoofden te Drongen onder de baronie Nevele*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Drongen, 1999, p. 39-42. Over het recht van de heer op het beste stuk roerend goed uit de nalatenschap van de overledenen van zijn heerlijkheid.

2006. MAES D., *Heerlijkheden en lenen te Drongen en te Baarle*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Drongen, 1999, p. 79-120.

2007. MARCHAL J.P., *Le Héron. Een Gents schuiloord van het geheim leger (vervolg)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 5, p. 281-302. Geïllustreerd.

2008. PALMEN M., *In de schijnwerper. Een foto uit de collectie van het huis van Alijn*. in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXVI, (2001), nr. 1, p. 105-107. Bespreking van de collectie glasnegatieven van amateurfotograaf Arnold Vander Haeghen, die bewaard worden in het Huis van Alijn, en meer bepaald de foto's van foorreiziger Raymond de la Ruelle.

2009. PENNEMAN T., *De opleiding van een Gentse koopmanszoon rond 1670*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXVI, (2001), nr. 1, p. 104.

2010. PRAET D., *De Karolientjeskermis, een bron van inspiratie voor volksliedjes*, in *Heemkundig Nieuws. Contactblad van de Heemkundige Kring Oost-Oudburg*, 29, (2001), nr. 2, p. 9-10.

2011. SCHEPENS E., *Aanvraag tot de bouw van de latere herberg de Sterre*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 3, p. 182-183.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

2012. SCHEPENS E., *Adriaan Angelus Walckiers eist niet betaalde wandelkoop op van Judocus Vercauteren*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Dronghen, 1999, p. 31-36. Bij de verkoop van onroerende goederen moest een bedrag betaald worden aan de heer van de heerlijkheid waaronder het bezit ressorteerde. Het gaat hier in dit geval vooral om hofsteden en herbergen in Dronghen.

2013. SCHEPENS E., *De Familie Eich. Bouwers van straatorgels, pianola's, radio's, pick-ups en jukeboxen*, in *@rchieflink*, 1 (2001), nr. 3, p. 6. Geïllustreerd.

2014. SCHEPENS T., *Het begrafenisritueel in Gent tijdens de 18de eeuw*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 4, p. 344-357. De auteur onderzoekt de begrafenisrituelen te Gent in de 18de eeuw, vooral gebaseerd op de begrafenisrekeningen in de boedelbeschrijvingen: laatste sacramenten, wassen, waken, kisten, aankondigen van de dood, lijkstoet, uitvaartplechtigheid, rouwmaaltijd, rouwkledij en nagedachtenis. Zo wordt gepoogd de financiële impact van een begrafenis te achterhalen en na te gaan wat de invloed is van de Verlichting op die rituelen en op de kostprijzen.

2015. SERMON A., *Bloei en snoei van de Gentse Carnaval*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 3, p. 245-284. Het artikel dat deel uitmaakt van een themanummer rond carnaval, met bijdragen over Antwerpen, Aalst en Limburg, bestudeert vooral de reglementering, de disciplinerende en/of onderdrukking van het straatcarnaval in de 19de eeuw, zowel door burgerlijke autoriteiten, katholieken en merkwaardigerwijze ook door socialisten als Edward Anseele. In Gent leidde het beschavingsoffensief tot een teloorgang van deze feesttraditie.

2016. S.N., *De tijd van toen*, in *Kleine Keizerkrant*, 4, (2000), nr. 11. Korte geschiedenis van de Messageries Steurbaut, een transportbedrijf gelegen in de Simon de Mirabellostraat te Gent.

2017. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Haarlem (1542-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 37, (2001), nr. 2, p. 76.

2018. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Ingelmunster(1542-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 37, (2001), nr. 5, p. 235.

2019. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Landegem (1542-1796)*, in *Appeltjes van het Meetjesland*, 51, (2000), p. 209-210.

2020. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Lier (1542-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 36, (2000), nr. 10, p. 449.

2021. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Poeke (1542-1796)*, in *Appeltjes van het Meetjesland*, 51, (2000), p. 211.
2022. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Rotterdam (1542-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 36, (2000), nr. 11-12, p. 523.
2023. (1793-1795), in *Vlaamse Stam*, 36, (2000), nr. 10, p. 448.
2024. STEEGHERS W., *Vijftiende-eeuwse Gentse buitenpoorters uit Antwerpen en Brussel*, in *Vlaamse Stam*, 37, (2001), nr. 6, p. 274.
2025. VANACKER L., *Tien jaar Gentse Buitenband*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Dronghen, 1999, p. 129-131.
2026. VANDERVEKEN A., *Reis doorheen het Land van Waas naar Gent en Brugge. Albrecht Dürer*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 50, (2001), nr. 3, p. 87-89. Notities uit het dagboek van de kunstenaar die gedurende een lange periode in de Zuidelijke Nederlanden verbleef. Korte passage over zijn verblijf in Gent.
2027. VAN DIGGELE W., *Uitwijkingen vanuit de Zuidelijke Nederlanden naar Schiedam*, in *Vlaamse Stam*, 37, (2001), nr. 7-8, p. 317-344. Een overzicht van de hervormden afkomstig uit Vlaanderen, in Schiedam, na de troebelen (1576-1620). Verwijzingen naar Gentse burgers.
2028. VANGANSBEKE J., *De groentekwekers van Dronghen-centrum*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Dronghen, 1999, p. 45-56
2029. VANGANSBEKE J., *De tuinwijk. Een schets van de eerste sociale woonwijk in Dronghen*, in *Dronghine, Jaarboek 1999*, Dronghen, 1999, p. 145-154.
2030. VAN RIJSSEL D., *Ik zou daar een boek kunnen over schrijven: de charmes van de dagelijksheid (vervolg)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 5, p. 303-310 nr. 6, p. 367-382.
2031. VAN RYSEL D., *Ik zou daar een boek kunnen over schrijven. De charmes van de dagelijksheid (vervolg)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 1, p. 20-30; nr. 2, p. 71-81; nr. 3, p. 155-166 & nr. 4, p. 202-210.
2032. VAN TWEMBEKE J., *De Gentse dagbladders en haar berichtgeving in de dorpen behorend tot "Scheldeveld" in het jaar 1900*, in *Heemkring Scheldeveld, Jaarboek XXIX*, (2000), p. 35-83. Wat in de Gentse dagbladen verscheen met betrekking tot de dorpen uit het Scheldeveld voor het jaar 1900. Chronologisch overzicht. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

2033. VAN UYTFANCK L., *De Leiezones bestaan 40 jaar, in Dronghine, Jaarboek 1999*, Dronghen, 1999, p. 125-128. Over het veertigjarig bestaan van de toneelvereniging.

2034. VERDONCK J., *Doodsmelding en begrafenis. Inventarisatie Fonds Lams roept vragen op*, in *Archikrant*, 11, (2001), nr. 1, p. 21-36. Overzicht van een aantal rouw- en begrafenisgebruiken. Geïllustreerd aan de hand van Gentse voorbeelden.

2035. WILLE E., *Karel Waeri, ook een Aalterse figuur*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 30, (2001), nr. 3, p. 126-139.

2036. X., *Geschiedenis binnenin de Gentse klokkentorens*, in *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse Beiaardkring*, 5, (2001), nr. 1, p. 3-19. Over klokken, klokken spelen en beiaarden. Geïllustreerd.

Biografieën

2037. DAANE M., *De vrijheid nog heroveren. Biografie van Richard Minne (1891-1965)*, (*De Arbeidspers, Open Domein*), Amsterdam-Antwerpen, 2001, 532 blz. Biografische studie van de Gentse schrijver en dichter Richard Minne (1891-1965).

2038. DAANE M., *Sluipers en Vrijsschutters. De Roode jeugd van Richard Minne*, in *Brood en Rozen*, (2001), nr. 1, p. 7-29. Het leven van de Gentse dichter-schrijver Richard Minne is onlosmakelijk verbonden met het Gentse socialisme. De auteur schetst de op- en neergang van de pacifistische en revolutionair-socialistische jongerengroepering die zich afzette tegen de oorlogspolitiek van de Belgische Werkliedenpartij en waar Minne mede aan de grondslag van lag. Geïllustreerd.

2039. DE HEMPTINNE G. & H. DOUXCHAMPS, *La famille de Pelichy, (Recueil de l'Office Généalogique et Heraldique de Belgique, XLIX)*, Bruxelles, 1999, 326 blz. Genealogie van de familie de Pelichy. Verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

2040. GENOT E., *Chesty George....Captain Blunt.... Twee buitengewone personages*, Brussel, 2000, 144 blz. Levensloop van Georges Danloy (1911-1999), stichter van het Regiment Commando en het Regiment Para-Commando en van Eddy Blondeel (1906-2000), geboren in Gent en stichter van het Regiment Parachutisten SAS. Geïllustreerd.

2041. IMBO G., *Victor Fris, 1877-1925. Historicus-archivaris-paleograaf*, in *De Heemschutter*, 174, (2000), p. 9-18. Korte levensbeschrijving van Victor

Fris, geboren in Geraardsbergen en onder andere archivaris van het Gents Stadsarchief.

2042. KLUYSKENS P., *Philippe Piers de Raveschoot*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 5, p. 274-279. Korte levensbeschrijving van Philippe Piers de Raveschoot, Gents burgemeester van 1819 tot 1825.

2043. KWANTEN G., *August-Edmond De Schryver 1898-1991. Politieke biografie van een gentleman-staatsman*, (*Kadoc-Studies*, 27), Leuven, 2001, 688 blz. Deze biografie over politicus August-Edmond De Schrijver (1898-1991) belicht achtereenvolgens de volgende aspecten: een geëngageerd advocaat, zijn politieke opgang als Vlaams katholiek, zijn functie als minister en als partijvoorzitter, de internationale horizon, het Kongolese avontuur en de nadagen van zijn politieke loopbaan. Met index en samenvattingen in het Frans en het Engels. Geïllustreerd.

2044. *Maurice Maeterlinck*, in *Correspondance. Revista hispano-belga*, 6, (2000), 163 blz. Themanummer van het Spaans-Belgische literaire tijdschrift, gewijd aan de belangrijkste aspecten van de Gentse nobelprijswinnaar Maurice Maeterlinck. De link wordt gelegd met een vorige beschouwing over het Belgische symbolisme in het algemeen. Geïllustreerd.

2045. POELMAN R., *Begraven op het Campo Santo: kolonel Frederik Geerinckx*, in *De Oost-Oudburg*, Jaarboek XXXVII, (2000), p. 75-96. Biografische notities van militair Frederik Geerinckx die onder het Napoleontische bewind enkele bloedige veldslagen beleefde, de wissel beleefde naar de Hollandse periode om tenslotte kolonel te worden in het Belgische leger. Wanneer zijn militaire carrière op 57-jarige leeftijd een einde neemt, is hij terug te vinden te Gent als commandant van het vierde legioen van de burgerwacht. Als hij in 1857 op 71-jarige leeftijd overleed, werd hij bijgezet op het Campo Santo

2046. SCHEPENS E., *Amand François Schoorman, Sous-lieutenant belge au service de France*, in *De Oost-Oudburg*, Jaarboek XXXVII, (2000), p. 143-241. De auteur volgt de jonge Amand Schoorman in zijn verplichte officierenopleiding, op basis van een aantal soldatenbrieven uit het Rijksarchief van Gent. Als lid van de gegoede burgerij kloeg de jonge Schoorman van het slechte eten en van geldgebrek, maar de ellendige levensomstandigheden, armoede en honger werden de zonen van adel en burgerij bespaard. Geïllustreerd.

2047. TAEYMANS H., *Enkele numismatische herinneringen aan de familie Verbesssem*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 5, p. 311-329. Biografische nota's van Charles Verbesssem (1833-1899) en Albert Verbesssem (1862-1922) en situering van de tijdsgeest aan de hand van penningen die aan hen werden opgedragen. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2000-2001

2048. VAN EIJCK C.C. *Mijn waarde vrindin. Een Gents journaal (1790-1791)*, (*Egodocumenten*, deel 22), Hilversum, 2000, 235 blz. Dagboek in briefvorm van Clara Cornelia Van Eyck, bijgehouden tijdens haar gedwongen verblijf in Gent, in de periode 1790-1791. Gedetailleerde beschrijvingen hangen een sprekend beeld op van het leven van een welgestelde dame uit die periode. In de inleiding bij de uitgave van dit persoonlijk egodocument schetst J. ROSENDAAL de achtergronden van de patriottenbeweging, de ballingschap en de Brabantse Revolutie.

2049. VAN GINDERACHTER M., *Mythen en Martelaren in het Vlaams-nationalisme. De beeldvorming rond Rosa de Guchtenaere (1875-1945)*, in *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 114, (2001), nr. 3, p. 394-410. In dit artikel gaat de auteur in op de beeldvorming rond 'het symbool De Guchtenaere', Rosa De Guchtenaere, tot een martelares verheven van het Vlaams-nationalisme. De biografie werd bijgewerkt door uiteenlopende groeperingen zowel linkse als rechtse, die hun eigen verlangens op haar hebben geprojecteerd.

2050. VAN GINDERACHTER M., 'De ongekroonde koningin van Vlaanderen'. *Rosa de Guchtenaere herdacht (1875-1942)*, in *Wetenschappelijke tijdingen*, 60, (2001), nr. 2, p. 96-113. Levensverhaal van Rosa De Guchtenaere, waarvan de herinnering levendig gehouden wordt binnen een kleine Vlaams-nationalistische kring. Eén van de zeldzame figuren waarvan de geestelijke nalatenschap door twee uiteenlopende kampen geclaimd wordt, enerzijds het Vlaams Blok en anderzijds het uiterst linkse kamp. Geboren in Ledeberg in 1875 biedt haar rijk gevulde leven immers voor elk wat wils.

2051. VAN WERVEKE H., *Herinneringen uit kinderjaren en jeugd*, Gent, 2000, 151 blz. Autobiografie van Hans Van Werveke geschreven in 1966, heden uitgegeven onder impuls van Adriaan Verhulst in een reeks van het Liberaal Archief en ingeleid door Walter Prevenier. Deze wijst op de intrinsieke wetenschappelijke betekenis van dit geschrift: deze memoires zijn immers een volwaardige historische bron omdat Van Werveke een bevoorrecht getuige en ooggetuige was van de jaren voor en na 1900. Hij was een internationaal gereputeerd historicus en was eveneens een figuur van betekenis als ideologisch, Vlaams-liberaal geëngageerde tijdgenoot. Hij schetste een beeld van het universitaire milieu en schuwde geen persoonlijke en kritische uitspraken over tijdgenoten. Bovendien registreerde hij de artistieke en culturele ontwikkelingen die zich toen afspeelden in binnen- en buitenland. Geïllustreerd.

2052. VERHULST A., *Zoon van een "foute" Vlaming, (Uitgeverij Pelckmans)*, Kapellen, 2000, 140 blz. Getuigenissen van de Gentse historicus hoogleraar Adriaan Verhulst (*1929) over zijn familiale achtergrond, zijn jeugd- en studententijd en zijn carrière, onder meer als algemeen secretaris en algemeen voorzitter van het Willemsfonds en binnen de raad van bestuur van de BRT.

Index

ANTHEUNIS V.	1795, 1961	DE BOECK D.	1979
ARNADE P.	1779	DE CEUNINCK M.	1725
AUMANN F.	1920	DE CLERCQ A.	1798, 1980
BAILLIEUL B.	1853, 1854, 1962	DE CLERCQ W.	1758
BALTHAU E.	1762	DEFOORT H.	1799
BALTHAZAR H.	1727, 1728	DE GRAUWE L.	1784
BARBRY N.	1729, 1780	DE GROOTE S.	1865
BAUTERS L.	1718, 1748,	DE HEMPTINNE G.	2039
BAUTERS P.	1855	DE HERDT R.	1737, 1785, 1830
BERGMANS A.	1856	DE JONGE K.	1869
BEYAERT M.	1719	DE JONGE W.	1759
BIS-WORTH C.	1720	DEJONGH G.	1783, 1800, 1801
BLAISING J.M.	1720	DE KEGEL A.	1738
BOCKSTAEL P.	1730	DE KOKER B.	1981
BOONE M.	1763, 1781	DELAEY B.	1900
BOSSCHEM J.	1857	DELEHOUZEE L.	1870
BOUCKAERT B.	1921, 1922, 1923, 1924	DELEU G.	1739
BOURGEOIS J.	1704, 1755, 1756, 1757	DE LOOSE B.	1929
BOYENS P.	1925, 1926	DE MAEGD C.	1709, 1982
BRACKE N.	1705	DEMETER S.	1720
BRAEKMAN W.L.	1963, 1964, 1965, 1966,	DE MEULEMEESTER J.	1720, 1870
1967, 1968		DENECKERE G.	1802
BRAET J.	1904	DE POORTER A.	1720
BROGET G.	1969, 1970	DEREU M.	1740
BRYSSSE A.	1971	DEROLEZ A.	1710
BUISMAN J.	1731	DEROM S.	1853
BUNTINX J.	1782	DERVEAUX H.	1983
BUYS D.	1972, 1973	DE RYNCK P.	1871
CAESE G.	1927	DESEIJN G.	1831, 1832
CALCOEN R.	1796	DE SMEDT R.	1712
CAPITEYN A.	1732, 1858	DESMET G.	1903
CASSIMAN P.	1974, 1975	DE SMET J.	1930
CEUSTERS M.	1783	DE SMET S.	1711
CHARLES L.	1706, 1733, 1734, 1735, 1859,	DE TEMMERMAN I.	1872
1860		DE TREMERIE M.	1803
CHERRETTE B.	1757	DEVOLDERE L.	1875
CLARK G.T.	1928	DEVRIESE L.	1833, 1834, 1835, 1873
CLEMENS S.	1720	DE VROEDE M.	1838
COENE A.	1861, 1862, 1863	DE VUYST W.	1874
COLLUMBIEN H.	1976	DE WAELE M.	1804
CONVENTS G.	1797	DE WEERDT D.	1805
COOL D.	1933	DE WIT J.	1839
COTTYN H.	1957	DE WULF K.	1872
CRESENS A.	1829	DHAENE S	1957, 1984
CROMBE P.	1704	D'HOLLANDER J.	1866, 1867, 1868, 1876,
DAANE M.	2037, 2038	1931	
DAEM M.	1977, 1978	D'HONDT B.	1713
DAMEN M.	1764	DOLDERER W.	1806, 1807
DANKAART M.J.	1736	DONCHE P.	1985
DAUCHY S.	1707	DOUXCHAMPS H.	2039
DE BAETS A.	1864	DUMOLYN J.	1765, 1766
DE BELIE A.	1837	DUVERGER E.	1932
DEBERSAQUES L.	1737	ERVYNCK A.	1721

INDEX

EVERAERT G.	1860, 1874, 1877	MARCAISE J.P.	1810
FOISTER S.	1933	MARCHAL J.P.	2007
FRANSEN J.P.	1854, 1910	MARECHAL G.	1788
GELORINI V.	1760	MATHIEU B.	1854
GENOT E.	2040	MATTHYS A.	1720, 1870
GILS R.	1878, 1986	MEGANCK M.	1756, 1757
GOETGHEBUER P.	1853	MEIJNS B.	1844
GOORMACHTIG A.	1987	MERTENS R.	1811
GOOSSENS N.	1988	MESTDACH K.	1845
HAGGH B.A.	1934	MEULEMEESTER J.L.	1772
HEIRMAN M.	1902	MICHIELS M.	1846
HELLINCK B.	1741	MIYANAGA T.	1812
HENDRIKS J.	1720	MONSIEUR P.	1748
HENDRIX G.	1840	MOREAU R.	1835
HENDRYCKS M.	1742	MOUT N.C.J.	1789
HERNALSTEEN A.	1879	MUYLAERT L.	1721
HERREMAN B.	1989	NEYT V.	1813
HERTMANS S.	1743, 1880	NYS W.	1944
HEUGHEBAERT R.	1952	OGONOVSKY-STEFFENS J.	1945
HEYERICK A.	1990	OOST T.	1837
HOOFT E.	1854	PALMEN M.	2008
HOOZEE R.	1935	PANAMARENKO	1950
HOWELL M.	1767	PECKSTADT A.	1893
HUMBLET L.	1936	PEEMANS-POULLET H.	1814
HUYS J.	1937	PENNEMAN T.	2009
HUYS P.	1881, 1882, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998	PIAUAUX M.	1870
HUYSMAN S.	1938	PIETERAERENS M.	1894, 1895
IMBO G.	2041	POELMAN R.	1847, 1848, 1896, 2045
JASPERS P.	1884, 2000	POULAIN N.	1897, 1927, 1946
JONES S.	1933	PRAET D.,	2010
JORDAN E.	1842	PYPE G.	1725
KADENS E.	1768	PYPE P.	1718
KAWAHARA A.	1769, 1770	RAMBAUT A.	1899
KESENNE J.	1940	ROEGIERS J.	1849
KLUYSKENS P.	2001, 2042	SCHAIR O.	1900
KUSMAN D.	1771	SCHEPENS E.	2011, 2012, 2013, 2014, 2046
KWANTEN G.	2043	SCHEPENS T.	1790
LALEMAN M.C.	1706, 1720, 1722, 1745, 1860, 1870, 1885, 1886, 1887	SCHMIDT P.	1949
LEFEBVRE A.	1746	SCHNERB B.	1773, 1774
LEIRENS I.	1888	SCHOLLIERS P.	1815
LEKENS L.	1941	SCHRAM F.	1749
LEMEUNIER A.	1870	SCHREURS E.	1947, 1948
LENDERS P.	1786	SCHREVER A.	1895
LENTACKER A.	1721	SEGERS Y.	1801, 1816
LEUSEN I.	1808	SEMEY J.	1704, 1756
LEVIS E.	2002, 2003	SERMON A.	2015
LICHTENBERG L.	1889	SOENS T.	1775
LIEVOIS D.	1780, 1787, 1860, 1890, 1891	STABEL P.	1776
LOOTENS P.	1892, 1942, 1943	STEEGHERS W.	2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024,
LOX H.	2004	STEVENS C.	1738
LYON B.	1809	STOOPS G.	1722
MACLOT P.	1747	SWIMBERGHE P.	1960
MAES D.	2005, 2006	TALLIER P.A.	1817
MAJERUS P.	1843	TAYMANS H.	1714, 2047
		THIELEMANS S.	1750, 1901, 1911

INDEX

THOMPSON J.	1950	VAN GYSEGHEM A.M.	1853
THYBAUT J.	1751	VAN HEESVELDE P.	1793, 1824
TRIO P.	1850	VAN ISEGHEM K.	1725
UNGER R.W.	1777	VAN MEERTEN M.	1821
VALCKE T.	1818	VAN NEER W.	1721
VANACKER D.	1752, 1819	VAN PARYS J.	1953
VANACKER L.	2025	VAN RIJSSEL D.	2030, 2031
VAN AERSCHOT S.	1902	VAN TRICHT F.	1766
VAN BORTEL T.	1791	VAN TWEMBEKE J.	2032
VAN BOST F.	1903	VAN UYTFANCK L.	2033
VAN BRUAENE A.	1792, 1820	VAN WAMBEKE A.	1828
VAN CALOEN V.	1904	VAN WERVEKE H.	2051
VAN CAMPENHOUT B.	1783	VANYSACKER D.	1851
VAN CLEVEN J.F.	1904	VELDEMAN P.	1787
VAN DAELE J.	1818	VERBEURGT G.	1821
VAN DAMME F.	1951	VERBRUGGHE N.	1720
VAN DAMME J.	1905	VERBRUGGHEN C.	1825
VANDEBERGHE H.	1957	VERDONCK J.	2034
VAN DEN BOSSCHE H.J.	1906	VERHELST J.	1754
VAN DEN HEEDE C.	1917	VERHOFSTE A.	1853, 1912, 1913, 1914, 1915
VAN DEN WIJGAERT C.	1899	VERHULST A.	1826
VAN DER HERTEN B.	1821	VERLAECKT K.	1756
VAN DER PLAETSEN P.	1761	VERMANDERE M.	1715, 1827
VANDERSTEENE L.	1822	VERMEIR R.	1794
VANDER STRAETEN M.	1896	VERMEIREN G.	1718, 1720, 1723, 1724, 1725
VANDERVEKEN A.	2026	VERMEIREN R.	1916
VAN DE VIJVER D.	1907, 1908	VERSTRAETE P.J.	1828
VAN DE WALLE A.L.J.	1952	VIAENE P.	1836, 1857
VANDEWEYER L.	1823	VIAENE R.	1917, 1737
VAN DIGGELE W.	2027	VIAENE S.	1918
VAN DOORNE G.	1753, 1853, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915	VRIELINCK S.	1716
VAN DURME L.	1778	WILLE E.	2035
VAN EIJCK C.C.	2048	WOUTERS N.	1818
VAN GANSBEKE J.	2028, 2029	WUYTS E.	1717, 1955
VAN GINDERACHTER M.	2049, 2050		